

# หนังสืออ่านเพิ่มเติม

เรียนรู้งานอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอ ดอยเต่า  
เล่มที่ 8 เรื่อง การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอ ดอยเต่า



กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี  
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5  
โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม

ไอ้อมพร หาญสนามยุทธ : เรือง ภาพ

# การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์



## คำนิยม

อำเภอคอยเต่า มีประวัติศาสตร์การก่อตั้งมายาวนาน มีศิลปวัฒนธรรม ประเพณีสืบทอดรุ่นต่อรุ่นนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะก่อให้เกิดความรัก ความผูกพันและความภาคภูมิใจในสังคมของตนเอง แต่เนื่องจากปัจจุบันสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม รวมทั้งการรุกทางวัฒนธรรมของตะวันตก ทำให้วัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมถูกละเลยลดความสำคัญลงไป แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีบุคคลและกลุ่มบุคคลในพื้นที่พยายามอนุรักษ์ และจรรโลงสิ่งที่ดีงามที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ เพื่อสืบทอดให้เยาวชนรุ่นหลังได้รู้จักรากเหง้าของตนเอง ได้ดียิ่งขึ้น

ขอขอบคุณอาจารย์เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ ที่ได้ร่วมกับผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน ศึกษาค้นคว้า และเรียนรู้ สืบทอดเรื่องราวของการทอผ้าคอยเต่า เพื่อต่อขอมิปัญญาท้องถิ่น ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์ สืบทอดไว้เป็นมรดกของสังคมคอยเต่าสืบไป และหวังว่าผลงานการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อเยาวชนและบุคคลทั่วไป ที่นำไปต่อยอดธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จในอนาคตต่อไป

( นายชัชวาลย์ ปัญญา )

นายอำเภอคอยเต่า

17 มิถุนายน 2557

# การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์



## คำนิยม

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด คุรุสมบัติสำคัญยิ่งที่จะต้องเร่งดำเนินการสร้างความตระหนักรู้ และเข้าใจให้กับนักเรียน ตลอดจนพัฒนาและปรับกระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีความภูมิใจในเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

การจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรียนรู้สู่งานอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า รายวิชา ธุรกิจขนาดเล็ก รหัสวิชา ง30206 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า และฝึกปฏิบัติจริง เห็นคุณค่าของงานอาชีพ ธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า ร่วมอนุรักษ์สืบทอดการทอผ้า ซึ่งจะเป็นพื้นฐานให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ประกอบเป็นอาชีพธุรกิจได้ นับว่าเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักเรียน

ขอขอบคุณ คุณครูเอี่ยมพร หาญสนามยุทธ ที่ได้จัดทำเอกสารทางวิชาการที่มีคุณค่ายิ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะสร้างสรรค์ผลงานที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน และบุคคลทั่วไปที่สนใจศึกษาในเรื่อง อาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า ต่อไป

( นายนิคม เมฆะ )

ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม

20 พฤษภาคม 2554

# การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์



## คำนิยม

การเล่าขานประวัติของอำเภอคอยเต่า เป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ ทำให้เยาวชนได้ทราบถึงรากเหง้าของตนเอง เป้าหมายสำคัญทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ในประวัติการต่อสู้ของชุมชนย่อมจะทำให้เกิดความรักและผูกพันในวิถีชีวิตของชุมชน ความรักและห่วงใยในสิ่งที่บรรพบุรุษของตนเองได้สร้างสม ความภาคภูมิใจ ถือเป็นกระบวนการเรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้ตนเอง สามารถจะสัมผัสได้ องค์กรความรู้ที่ได้ก็จะยั่งยืน

การศึกษาเรื่องราวของผ้าทอโดยเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์ของชาวอำเภอคอยเต่า จะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและชวนติดตาม งานทอผ้าถือเป็นงานศิลปะอย่างหนึ่งที่แสดงถึงวิถีชีวิตชุมชน ความละเอียดอ่อน ลวดลาย สะท้อนให้เห็นจิตใจที่งดงามของผู้ผลิตชิ้นงาน ขอชื่นชม ว่าที่ ร.ต.หญิงเอี่ยมพร หาญสนามยุทธ ที่ได้รวบรวมเรื่องราวและสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับเด็กนักเรียน เป็นการอนุรักษ์สืบทอดการทอผ้าของคอยเต่า ไว้เป็นมรดกของชาติต่อไป

(นายสาคร สมहनุน)

ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม

20 กุมภาพันธ์ 2555

# การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์



## คำนำ

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรียนรู้สู่งานอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า รายวิชาธุรกิจขนาดเล็กรหัสวิชา ง30206 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและฝึกปฏิบัติจริง เห็นคุณค่าของงานอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า ร่วมอนุรักษ์สืบทอดการทอผ้า ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการประกอบเป็นอาชีพธุรกิจได้

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรียนรู้สู่งานอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า ได้จัดทำทั้งหมด 8 เล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 เรื่อง ประวัติคอยเต่าเล่าสู่ความเป็นมาผ้าทอ

เล่มที่ 2 เรื่อง วัตถุประสงค์ในการทอผ้า

เล่มที่ 3 เรื่อง เอกลักษณ์และลวดลายผ้าทอ

เล่มที่ 4 เรื่อง ผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า

เล่มที่ 5 เรื่อง กระบวนการเรียนรู้งานอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว

เล่มที่ 6 เรื่อง กระบวนการเรียนรู้งานอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองบ้านแปลง 8

เล่มที่ 7 เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นผ้าทอคอยเต่า

เล่มที่ 8 เรื่อง การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า

ข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียบเรียงหนังสือเล่มนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากหน่วยงาน และบุคลากร ดังรายนามที่ปรากฏในท้ายเล่ม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรียนรู้สู่งานอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า เล่มที่ 8 เรื่อง การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า เล่มนี้ จะอำนวยประโยชน์ต่อการเรียนรู้ แก่ครู อาจารย์ นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ขอขอบคุณ นายนิคม เมฆะ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม และ นายสาคร สมนุน ผู้อำนวยการโรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/4 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญและวิทยากรท้องถิ่นเกี่ยวกับผ้าทอทุกท่าน ในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี มา ณ โอกาสนี้

เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ

# การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์



## คำชี้แจง

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรียนรู้สู่งานอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า ใช้สำหรับเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว และ สาระที่ 4 การอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรียนรู้สู่งานอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว และสาระที่ 4 การอาชีพ ซึ่งมีแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 16 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9.1 และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9.2 จำนวน 3 ชั่วโมง ในหนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มที่ 8 เรื่อง การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า ประกอบด้วย คำนิยาม คำนำ คำชี้แจง สารบัญ สารบัญภาพประกอบ จุดประสงค์ ประโยชน์ที่จะได้รับ คำแนะนำสำหรับนักเรียน สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ เนื้อเรื่อง เรื่อง การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ บรรณานุกรม ผู้ให้ข้อมูล และประวัติผู้เรียบเรียง

เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ

# การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์



## สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนิยม	ก
คำนิยม	ข
คำนิยม	ค
คำนำ	ง
คำชี้แจง	จ
จุดประสงค์	ฉ
ประโยชน์ที่จะได้รับ	ฉ
คำแนะนำสำหรับนักเรียน	ฐ
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	ฑ
แบบทดสอบก่อนเรียน	ฒ
การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ	1
การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า	5
แบบทดสอบหลังเรียน	75
บรรณานุกรม	78
ผู้ให้ข้อมูล	79
ประวัติผู้เรียบเรียง	80



## สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพที่ 1	การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือของอำเภอจอมทอง 3
ภาพที่ 2	การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือของอำเภอฮอด 4
ภาพที่ 3	นางแสงเดือน เปี้ยตัน เป็นวิทยากรให้ความรู้ในเรื่องการจัก 6
ภาพที่ 4	การย้อมสีจากเปลือกไม้ประดู่ 8
ภาพที่ 5	ผ้าสไบลายหัวใจสัตยา 9
ภาพที่ 6	การออกแบบลวดลายผ้า โดยใช้โปรแกรม Java Weave 11
ภาพที่ 7	ผ้าคลุมไหล่ลายเอื่อมเดือน ย้อมจากครั้ง 12
ภาพที่ 8	การฝีกออกแบบลวดลายผ้าด้วยคอมพิวเตอร์ 13
ภาพที่ 9	กลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่งแปลง 8 ได้รับใบอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐาน 14
ภาพที่ 10	ผ้าทอเป็นผืนลายเกล็ดเต่า 15
ภาพที่ 11	ปลอกหมอนอิงลายเกล็ดเต่าสีน้ำตาลและปลอกหมอนอิงลายสองสีน้ำเงิน 16
ภาพที่ 12	ประกาศนียบัตร ผ้าลายเกล็ดเต่า นางแสงเดือน เปี้ยตัน 16
ภาพที่ 13	ประกาศนียบัตร ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์ผ้าสไบจก 17
ภาพที่ 14	ประกวดนางนพมาศที่แต่งกายด้วยผ้าทออำเภอดอยเต่า 18
ภาพที่ 15	โล่รางวัลชมเชยในการประกวดสุดยอดผ้าฝ้ายทอมือ 18
ภาพที่ 16	ผ้าทอตีนจก ทอจกด้วยลายจงกลณี(ด้านขวามือ) 19
ภาพที่ 17	นางแสงเดือน เปี้ยตัน 21
ภาพที่ 18	นางอริสตา มูลอุด 21
ภาพที่ 19	นางปราณี คำยา 22
ภาพที่ 20	นางศรีทูน ตาลี 22
ภาพที่ 21	นางจารุวรรณ ทะชมพู 23
ภาพที่ 22	นางตุ้มคำ ชัยบาล 23
ภาพที่ 23	ผ้าชิ้นตีนจกลายน้ำท่วม 24
ภาพที่ 24	ผลิตภัณฑ์ผ้าทอประเภทผ้าชิ้นและตุ่งประดับ 25



## สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 25	ผลิตภัณฑ์ผ้าทอประเภทกระเป๋าใส่โทรศัพท์มือถือ 25
ภาพที่ 26	ศูนย์การเรียนรู้ทอผ้าจากบ้านซัง (แปลง 8) 26
ภาพที่ 27	ตลาดนัดภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอคอยเต่า 26
ภาพที่ 28	นักเรียน ประชาชนทั่วไป และนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 27
ภาพที่ 29	คณะกรรมการดำเนินงานจัดงานตลาดนัดภูมิปัญญาท้องถิ่น 27
ภาพที่ 30	การจัดนิทรรศการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอ 28
ภาพที่ 31	การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอในงานประเพณียี่เป็ง 28
ภาพที่ 32	การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ ในงาน ไม้ดอกไม้ประดับ 29
ภาพที่ 33	นำนักเรียนเข้าร่วมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ 29
ภาพที่ 34	นักท่องเที่ยวในประเทศให้ความสนใจ ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ 30
ภาพที่ 35	นักท่องเที่ยวต่างประเทศให้ความสนใจในผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ 30
ภาพที่ 36	การเผยแพร่ผลงานนิทรรศการผ้าโบราณของคอยเต่า 31
ภาพที่ 37	การประชาสัมพันธ์ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 32
ภาพที่ 38	แผ่นพับการประชาสัมพันธ์ของกลุ่มทอผ้าจากบ้านซัง (แปลง 8) 32
ภาพที่ 39	เข้าร่วมจัดนิทรรศการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ 33
ภาพที่ 40	การเดินแฟชั่น ผ้าทอจากลายโบราณอำเภอคอยเต่า 33
ภาพที่ 41	การจัดนิทรรศการผลงานผลิตภัณฑ์ผ้าทอ 34
ภาพที่ 42	งานมหกรรมของดีคอยเต่า 34
ภาพที่ 43	วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเทคโนโลยีตกแต่งสำเร็จ 36
ภาพที่ 44	นักเรียนและสมาชิกกลุ่มทอผ้าจากบ้านซัง(แปลง 8 ) 36
ภาพที่ 45	สมาชิกกลุ่มทอผ้าจากบ้านซัง(แปลง 8) 37
ภาพที่ 46	นักเรียนและสมาชิกกลุ่มทอผ้าจากบ้านซังแปลง 8 37
ภาพที่ 47	การเข้าร่วมโครงการการพัฒนาสิ่งทอศิลปอาชีพ 38
ภาพที่ 48	การเข้าร่วมอบรมเทคโนโลยีตกแต่งสำเร็จเชิงปฏิบัติการ 38



## สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 49 ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมผ้าทอกะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว	40
ภาพที่ 50 การฝึกอบรม ออกแบบผลิตภัณฑ์ของดี ๆ	41
ภาพที่ 51 ประกาศนียบัตร ผ้าม่าน ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่น	43
ภาพที่ 52 ประกาศนียบัตร ผ้าคลุมอเนกประสงค์	44
ภาพที่ 53 ประกาศนียบัตร ผ้าคลุมเตียงเดี่ยว	45
ภาพที่ 54 ประกาศนียบัตร ปลอดภัยออนไลน์ข้ามสี่ธรรมชาติ	46
ภาพที่ 55 กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ได้รับอนุญาตให้แสดงเครื่องหมาย	47
ภาพที่ 56 กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ได้รับอนุญาตให้แสดงเครื่องหมาย	48
ภาพที่ 57 คณะกรรมการกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว	49
ภาพที่ 58 นางกัญญารัตน์ ปู่เงิน	50
ภาพที่ 59 นางรุ่งพาวรรณ สุขเบาะ	50
ภาพที่ 60 นางศรีเพียร ปู่ไก่อ	51
ภาพที่ 61 นางสาวแกละ ปู่ดี	51
ภาพที่ 62 นางสาว นุญมา	52
ภาพที่ 63 นางสุข อินคำ	52
ภาพที่ 64 นายจันทร์คำ ปู่เป็ด	53
ภาพที่ 65 วิทยากรท้องถิ่นให้ความรู้และการสาธิตการทอผ้าที่เอว	54
ภาพที่ 66 การเยี่ยมชมจากธรรมชาติ	55
ภาพที่ 67 ผ้าที่ย้อมจากสีธรรมชาติ	55
ภาพที่ 68 สมาชิกทอผ้าที่ได้ทุนบ้านของตนเอง	56
ภาพที่ 69 กระเป๋า	57
ภาพที่ 70 ผ้าคลุมไหล่	57
ภาพที่ 71 ย่อม	57
ภาพที่ 72 เสื้อกะเหรี่ยง กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว	59



## สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

	หน้า	
ภาพที่ 73	ผ้าพันคอ กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว	59
ภาพที่ 74	นายสุวิทย์ คุณกิติ รัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ	60
ภาพที่ 75	การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอ	60
ภาพที่ 76	จัดนิทรรศการออกร้าน ณ ตึกจัสมิน สุขุมวิท กรุงเทพฯ	61
ภาพที่ 77	จัดนิทรรศการออกร้าน ณ ตึกจัสมิน	61
ภาพที่ 78	การจัดนิทรรศการผลงานผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยง	62
ภาพที่ 79	การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอในงานจัดงานตลาดนัดภูมิปัญญาท้องถิ่น	62
ภาพที่ 80	การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอ ประเภท ผ้ามัน ผ้าคลุมเตียง	63
ภาพที่ 81	ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว	64
ภาพที่ 82	ผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว	64
ภาพที่ 83	การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว	65
ภาพที่ 84	การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอ	65
ภาพที่ 85	แผ่นพับการประชาสัมพันธ์ของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว	67
ภาพที่ 86	แผ่นพับประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ผ้าทอ	68
ภาพที่ 87	แผ่นพับประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ข้อมด้วยสิทธิธรรมชาติ	68
ภาพที่ 88	ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลกลุ่มผู้ทอผ้าข้อมสิทธิธรรมชาติ	69
ภาพที่ 89	ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ผ้าทอของกลุ่มผู้ทอผ้าข้อมสิทธิธรรมชาติ	69
ภาพที่ 90	จัดนิทรรศการในงานมหกรรมของดีคอยเต่า	70
ภาพที่ 91	จำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือในงานมหกรรมของดีคอยเต่า	70
ภาพที่ 92	ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลกลุ่มผู้ทอผ้าข้อมสิทธิธรรมชาติ	71
ภาพที่ 93	นักท่องเที่ยวต่างประเทศให้ความสนใจในการฝึกทอผ้าด้วยกี่เอว	72
ภาพที่ 94	นักเรียน โรงเรียนบ้านบงตันศึกษาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับผ้าทอ	73
ภาพที่ 95	นักเรียน โรงเรียนคอยเต่าวิทยาคมศึกษาแหล่งเรียนรู้	73
ภาพที่ 96	เยาวชนในหมู่บ้านหลายแก้วฝึกทอผ้ากี่เอว	74

# การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์



## จุดประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี เล่มที่ 8 เรื่อง การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอद्यเต่า
2. นักเรียนรู้และเข้าใจถึงเรื่อง การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอद्यเต่า
3. เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระการเรียนรู้ที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว และ สาระที่ 4 การอาชีพ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
4. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

# การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์



## ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีสูงขึ้น
2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่าและเห็นความสำคัญของธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า
3. นักเรียนมีความสุขในการทำกิจกรรม
4. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
5. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ นำความรู้และทักษะการทำงานไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

# การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์



## คำแนะนำสำหรับนักเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ
2. นักเรียนศึกษาจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม เล่มที่ 8 เรื่อง การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอคอยเต่า
3. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ
4. ข้อควรจำและพึงปฏิบัติ นักเรียนต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่เปิดดูหนังสืออ่านเพิ่มเติมในขณะที่ทำแบบทดสอบ

# การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์



## สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

### สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

#### มาตรฐาน ง 1.1

เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกันและทักษะ การแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิต และครอบครัว

### สาระที่ 2 การออกแบบและเทคโนโลยี

#### มาตรฐาน ง 2.1

เข้าใจเทคโนโลยีและกระบวนการเทคโนโลยี ออกแบบและสร้างสิ่งของเครื่องใช้ หรือวิธีการ ตามกระบวนการเทคโนโลยีอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ เลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการจัดการเทคโนโลยีที่ยั่งยืน

### สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

#### มาตรฐาน ง 3.1

เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงาน และอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

### สาระที่ 4 การอาชีพ

#### มาตรฐาน ง 4.1

เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนา อาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

# การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์



แบบทดสอบก่อนเรียน เล่มที่ 8 เรื่อง การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอद्यเต่า  
สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว สาระที่ 4 การอาชีพ  
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5  
โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง ข้อสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ ให้นักเรียนเลือกกากบาท (X) ทับข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียง  
ข้อเดียว ข้อละ 1 คะแนน รวม 10 คะแนน เวลาสอบ 10 นาที

1. ประธานกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหล่ายแก้วปัจจุบันคือใคร
  - ก. นายหล้า ปู่เป็ด
  - ข. นายจันทร์คำ ปู่เป็ด
  - ค. นางกัญญารัตน์ ปู่เป็ด
  - ง. นางรุ่งพาวรรณ สุขเบาะ
2. ในระยะการพัฒนา ปี พ.ศ. 2542 กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหล่ายแก้ว ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดอยเต่าในเรื่องใด
  - ก. การตลาด
  - ข. การบัญชี
  - ค. การทำบรรจุภัณฑ์
  - ง. การบริหารและจัดการกลุ่ม
3. กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหล่ายแก้ว ได้ริเริ่มก่อตั้งจดทะเบียนขึ้นครั้งแรกเมื่อใด
  - ก. พ.ศ. 2537
  - ข. พ.ศ. 2541
  - ค. พ.ศ. 2543
  - ง. พ.ศ. 2544
4. ผู้ที่ทำหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และด้านการตลาดของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหล่ายแก้วคือใคร
  - ก. นายหล้า ปู่เป็ด
  - ข. นางกัญญารัตน์ ปู่เป็ด
  - ค. นายจันทร์คำ ปู่เป็ด
  - ง. นางประนอม ปู่หล้า

## การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์



5. ข้อใด ไม่ใช่ หลักการผลิตผ้าทอของนางแสงเดือน เปี้ยตัน กลุ่มทอผ้าจากบ้านซัง (แปลง 8)
  - ก. ผลิตผ้าทอที่ย้อมจากสีเคมี
  - ข. ผลิตผ้าทอตามความนิยมของตลาด
  - ค. ผลิตผ้าทอแบบโบราณ โดยศึกษาลวดลายและสีสันทนของผ้าทอคอยเต่าในอดีต
  - ง. ผลิตผ้าทอตีนจกโดยใช้เทคนิคสมัยใหม่ ผสมผสานกับลวดลายผ้าจากแหล่งอื่น ๆ
6. ข้อใด ไม่ใช่ ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว
  - ก. ขาดหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน
  - ข. ขาดแคลนบุคลากรในการทอผ้า
  - ค. ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
  - ง. ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญในด้านการบริหารจัดการกลุ่ม
7. กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ได้รับการสนับสนุนเกี่ยวกับเรื่องการออกแบบลวดลายและเทคนิคการย้อมสีโดยใช้วัสดุจากธรรมชาติ จากหน่วยงานใด
  - ก. กลุ่มอาสาสมัครไทย-เยอรมัน
  - ข. สำนักงานพัฒนามุขมชนอำเภอคอยเต่า
  - ค. นิคมสร้างตนเองเขื่อนภูมิพลคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่
  - ง. สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
8. ข้อใด ไม่ใช่ ผลจากแนวทางพัฒนากระบวนการผลิตภูมิปัญญาสิ่งทอเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับคุณภาพของกลุ่มทอผ้าจากบ้านซัง (แปลง 8)
  - ก. การใช้โปรแกรม Java Weave ในการออกแบบลวดลายผ้า
  - ข. วิธีการจกผ้าให้เร็วขึ้นคือการทำการเก็บลายเข้าเขา
  - ค. เป็นศูนย์การเรียนรู้และถ่ายทอดภูมิปัญญาการทอผ้าให้แก่เยาวชนและผู้สนใจ
  - ง. การย้อมสีของเส้นฝ้ายโดยใช้สีย้อมจากธรรมชาติจากเดิมที่ใช้การย้อมสีจากเคมี
9. ประธานกลุ่มทอผ้าทอผ้าจากบ้านซัง (แปลง 8) ปัจจุบันคือใคร
  - ก. นางพนิดา สารระติ
  - ข. นางแสงเดือน เปี้ยตัน
  - ค. นางปราณี คำยา
  - ง. นางสุริดา แสงวัง

## การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์



10. ข้อใด ไม่ใช่ จุดอ่อนของชุมชนบ้านซังแปลง8

ก. ขาดแคลนเงินทุน

ข. ส่วนใหญ่สมาชิกทอผ้าที่บ้านไม่ได้

ค. เวลาที่ใช้ในการทอผ้าไม่สม่ำเสมอ ไม่มีความต่อเนื่อง เนื่องจากส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง

ง. กี้ออผ้าที่ชาวบ้านใช้เป็นกี้อที่บ้านซึ่งมีขนาดเล็ก ฟืมที่ใช้จึงมีขนาดหน้าแคบ จึงทอผ้าที่ไม่ได้

มาตรฐานตามความต้องการของตลาด



## การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์จาก ผ้าทอมือ

แนวทางการจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือมีขั้นตอนดังนี้<sup>1</sup>

1. ศึกษาโอกาสการตลาดและการผลิต ได้แก่ กลุ่มเป้าหมาย รสนิยมลูกค้า ความต้องการใช้สินค้ากำลังซื้อ โดยให้หาข้อมูลเพื่อศึกษากลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เข้าถึงลูกค้าโดยตรง เช่น การออกร้านแสดงสินค้าตามสถานที่ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าโดยตรงเพื่อการแนะนำประชาสัมพันธ์สินค้า เป็นต้น

2. การวางแผนการตลาดและการผลิต การจัด โครงการ ระเบียบวิธีการและระบบงานการตลาดและการผลิตสินค้า โดยต้องอาศัยเกณฑ์ในเรื่อง ความต้องการของตลาด ทำเลที่ตั้ง วัตถุดิบ บุคลากรที่เหมาะสมกับงาน รวมทั้งระบบการบริหารงานในร้าน เช่น เงินทุนหมุนเวียนภายในร้าน การทำบัญชี การเขียนโครงการเพื่อขอเงินกู้สมทบ เป็นต้น

3. การจัดตั้งระบบการตลาดและการผลิต เพื่อการทำงานที่ชัดเจนอย่างมีระบบ ควรทำความเข้าใจเรื่อง การซื้อขายกับลูกค้า การจัดส่ง ถ้าเป็นการผลิตแบบชุมชนโดยปกติจะมีผู้ไปปรับสินค้าออกมาจำหน่าย ควรตกลงกับลูกค้าว่ามีเงื่อนไขในการซื้อขายอย่างไร

4. การดำเนินการตลาดและการผลิต เป็นขั้นตอนการผลิตสินค้าจริง เพื่อให้ได้ตามคำสั่งลูกค้า ต้องคำนึงถึงวัตถุดิบที่ใช้ การทำงาน การแก้ไขปัญหา ตลอดจนพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อรองรับการตั้งสินค้า

5. การประเมินการตลาดและการผลิต เป็นการทบทวนการทำงานย้อนหลัง เพื่อเก็บข้อมูลข้อบกพร่องของสินค้าทั้งด้านการตลาดและการผลิต เพื่อให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากการหาแนวทางการผลิตแล้ว ยังต้องมีการคำนวณต้นทุน การตั้งราคาขาย เพื่อให้อยู่ในจุดคุ้มทุนในการผลิต การทำบัญชี เพื่อให้ข้อมูลในการซื้อขาย การตลาด ทั้งการผลิต การจำหน่าย คุณภาพสินค้า การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ที่ผู้ผลิตควรศึกษาและหาแนวทางที่เหมาะสม เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมงานฝีมือสินค้าไทยให้มีคุณภาพ และเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

### แนวโน้มการตลาด

ผ้าทอมือของไทยเป็นสินค้าที่อรรถิพลทั้งด้านแฟชั่น การตัดสินค้าใจของผู้บริโภคในตลาดทั่วโลก แต่ยังมีพัฒนาด้านแนวโน้มของสีแฟชั่น ในแต่ละประเทศหรือแต่ละฤดูกาลไม่เพียงพอ ซึ่งสีอ่อนหรือสีเย็นออกไปทางสีหวาน รวมทั้งสีที่กลมกลืนกับธรรมชาติ เช่น สีต้นไม้ ใบไม้ ดอกไม้





## 2 การจัดการธุรกิจ

เป็นต้น จะได้รับความนิยมนจากผู้บริโภคเป็นอย่างสูง ดังนั้น การผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ จึงควรดูแลแนวโน้มของการตลาดและแนวโน้มของสีแฟชั่นต่าง ๆ ควรเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สนองต่อความต้องการของตลาดในปัจจุบัน

### ช่องทางจำหน่าย

การจำหน่ายส่วนใหญ่ จะมีพ่อค้าคนกลางไปรับถึงชุมชนที่ผลิตผ้าทอมือ บางกลุ่มต้องจัดส่งสินค้าให้ลูกค้าขึ้นอยู่กับข้อตกลงซื้อขาย ในปัจจุบันตลาดผ้าทอมือมีอยู่ตามสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อให้ลูกค้าสามารถซื้อหาได้โดยง่ายเป็นการเข้าถึงลูกค้าโดยตรง ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือบางกลุ่ม ผู้ผลิตมีการจัดวางสินค้านำร้าน เพื่อดึงดูดสายตาและเป็นจุดสนใจแก่ผู้พบเห็น ตลาดที่สามารถส่งสินค้าในประเทศได้ เช่น ตลาดนัดสวนจตุจักร ศูนย์ศิลปะาชีพบางไทร ตลาดในท่งปลาซ่า ตลาดลำเพ็ง โบบี้ ประตูน้ำ เป็นต้น นอกนั้นจะเป็นกลุ่มผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ ซึ่งมีตลาดที่ต้องการสินค้าประเภทกล่องผ้าเพื่อทำบรรจุภัณฑ์ เช่น ญี่ปุ่น ฮองกง ยุโรป เป็นต้น

ตลาดการซื้อขายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือของไทยยังมีอนาคตไกล ถ้ารัฐบาลให้การสนับสนุนรวมทั้งประชาชนคนไทยที่ต้องหันมาสนับสนุนสินค้าไทย เพื่อให้เงินหมุนเวียนภายในประเทศและยังช่วยส่งเสริมให้คนในชุมชนห่างไกลที่ผลิตสินค้างานฝีมือเหล่านี้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น

### ภาพรวมหัตถกรรมผ้าและผลิตภัณฑ์ผ้าจังหวัดเชียงใหม่

ตลาดหัตถกรรมในภาคเหนือส่วนใหญ่ เป็นการจำหน่ายในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูป ของที่ระลึกจากผ้าหรือผลิตภัณฑ์จากผ้า

ผู้ประกอบการหัตถกรรม อาจจะต้องเผชิญการแข่งขันกับคู่แข่งที่สำคัญโดยเฉพาะ จีน มีต้นทุนต่ำและค่าจ้างแรงงานที่ถูกกว่าไทยมาก ส่วนประเทศอินเดีย มีพื้นฐานความเป็นวัฒนธรรมที่สามารถนำมาเป็นจุดขายให้กับตลาดต่างประเทศได้ รวมถึงความละเอียด และความประณีตของงาน นอกจากนี้ประเทศที่ใหม่ที่น่าจับตามองสำหรับตลาดคู่แข่งหัตถกรรมผ้า คือประเทศปากีสถาน หรือประเทศอัฟกานิสถาน เป็นต้น ซึ่งคู่แข่งดังกล่าวจะมีวัตถุดิบพื้นฐานที่เป็นผ้าฝ้ายของประเทศ ซึ่งอาจจะกระทบต่อผู้ประกอบการไทยได้ ดังนั้นเพื่อความไม่ประมาท ไทยจึงต้องเร่งหามาตรการอื่น ๆ เพื่อรองรับกับการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้สูงขึ้น หรือการเร่งกระจายการส่งออกสินค้าไปยังตลาดใหม่ ๆ ทั้งนี้ เพื่อลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาสตลาดใดตลาดหนึ่งมากเกินไป คู่แข่งที่สำคัญของหัตถกรรมผ้าเชียงใหม่ มีดังนี้

<sup>1</sup> สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่. (ธันวาคม 2553). “ภาพรวมหัตถกรรมผ้าและผลิตภัณฑ์ผ้าจังหวัดเชียงใหม่,” ศูนย์บริการข้อมูลการค้าการลงทุน จังหวัดเชียงใหม่. : 1-2 (ออนไลน์). แหล่งที่มา : [http://www.tisccm.moc.go.th/group2\\_1\\_view7.php](http://www.tisccm.moc.go.th/group2_1_view7.php). 20 มกราคม 2554.



# การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์<sup>3</sup>



ประเทศจีน แรงงานและต้นทุนในการผลิตราคาถูก เน้นการผลิตที่ได้จำนวนมาก มีวัตถุดิบ  
ฝ้ายเป็นของตนเอง

ประเทศอินเดีย ความเป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมอินเดียที่เป็นจุดขาย มีวัตถุดิบฝ้ายเป็น  
ของตนเอง แรงงานในการผลิตราคาถูก

ประเทศปากีสถาน มีวัตถุดิบฝ้ายเป็นของตนเอง ซึ่งมีเพียงพอต่อการผลิตเพื่อการส่งออก  
ประเทศอัฟกานิสถาน มีวัตถุดิบฝ้ายเป็นของตนเองซึ่งมีเพียงพอต่อการผลิตเพื่อการส่งออก  
หากเปรียบเทียบกับหัตถกรรมจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ประกอบการยังมองว่า หัตถกรรมในจังหวัด  
เชียงใหม่ ยังมีความได้เปรียบคู่แข่งต่างประเทศ เนื่องจากความชำนาญ ทักษะทางการผลิต  
การใช้ความประณีต ละเอียดอ่อน การข้อมสี ฟอกสีต่าง ๆ ราคาที่จำหน่ายอยู่ในตลาดระดับปานกลาง  
รวมถึงวัฒนธรรมความเป็นล้านนาที่ผสมผสานกับการผลิต การออกแบบที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งผู้ผลิต  
เชียงใหม่ถือว่ามีความโดดเด่นกว่าอย่างมาก ส่วนด้านแรงงานก็ยังถือว่ามีราคาไม่แพง หากเทียบกับ  
ทักษะฝีมือแรงงาน แต่ข้อเสียเปรียบของหัตถกรรมผ้าเชียงใหม่ ที่ไม่สามารถแข่งขันกับตลาด เช่น  
จีน อินเดีย ได้ น่าจะเป็นกำลังการผลิตที่มีจำกัด เพราะงานหัตถกรรมผ้าเน้นความละเอียดประณีต  
เป็นสำคัญ จึงต้องใช้เวลาในการทำผลิตค่อนข้างมาก ดังนั้นในการรับคำสั่งซื้อของลูกค้าจึงมีจำนวน  
ค่อนข้างจำกัด ผู้ประกอบการจึงต้องมีการบริหารจัดการ เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกให้ได้

การส่งขายหัตถกรรมผ้าทอมือเชียงใหม่ มีทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ ตลาด  
ในประเทศนั้น มีทั้งรูปแบบที่ขายในตลาดท้องถิ่นและขายในตลาดจังหวัด ตลาดท้องถิ่นในเชียงใหม่  
ได้แก่ ตลาดวโรรส(ภาคหลวง) ในที่บาร์ซ่า ถนนคนเดิน และงานไม้ดอกไม้ประดับ



ภาพที่ 1 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือของอำเภอจอมทอง  
ในงานไม้ดอกไม้ประดับจังหวัดเชียงใหม่  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ .2554





## 4 การจัดการธุรกิจ



ภาพที่ 2 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือของอำเภอฮอด  
ในงานไม้ดอกไม้ประดับจังหวัดเชียงใหม่  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ . 2554

ตลาดต่างจังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร อุบลราชธานี อุดรธานี สุราษฎร์ธานี เป็นต้น รูปแบบการจำหน่ายในตลาดต่างจังหวัด จะมีพ่อค้าคนกลางไปรับถึงชุมชนที่ผลิตผ้าทอมือหรือบางกลุ่มต้องจัดส่งสินค้าให้ลูกค้า ขึ้นอยู่กับข้อตกลงการซื้อขาย แล้วนำไปขายตามห้างสรรพสินค้าหรือตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อให้ลูกค้าสามารถซื้อหาได้โดยง่าย เป็นการเข้าถึงลูกค้าโดยตรงอีก รูปแบบที่ทำได้คือ ส่งสินค้าที่ผลิตให้กับผู้ประกอบการ และผู้ประกอบการจะทำการติดตราสินค้าของบริษัทเอง (OEM : Original Equipment Manufacturer) ส่วนใหญ่รูปแบบดังกล่าวจะเป็นตลาดในกรุงเทพมหานคร

สำหรับรูปแบบการจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมผ้าในจังหวัดเชียงใหม่ ในตลาดต่างประเทศผู้ประกอบการส่วนใหญ่ จะเป็นผู้ผลิตสินค้าให้กับลูกค้าต่างประเทศ จากนั้นจะทำการส่งออกสินค้าไปยังกลุ่มลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าทำการติดตราสินค้า (Brand Name) ของบริษัทเองหรือเรียกว่าเป็นการทำการค้ารูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) การรับจ้างผลิตสินค้าให้กับแบรนด์ต่าง ๆ ตามแบบที่ลูกค้ากำหนด คิดเป็นร้อยละ 90 ของตลาดต่างประเทศที่ใช้รูปแบบการส่งออกดังกล่าว ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อความไม่ยั่งยืนของผู้ประกอบการในอนาคตได้





# การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้า ทอดออยเต่า

## กลุ่มทอผ้าจากบ้านซัง (แปลง 8)

### ประวัติความเป็นมาของกลุ่มทอผ้า

ชุมชนบ้านซัง(แปลง 8) มีอาชีพทำการเกษตรจากการทำนา ทำสวน เมื่อว่างจากการทำเกษตร สตรีแม่บ้านเกือบทุกครัวเรือน จะทอผ้าไว้เพื่อใช้ในครอบครัว ในชีวิตประจำวันจะเห็นก็ทอผ้าอยู่ได้ดูที่บ้าน<sup>1</sup>

ภูมิปัญญาด้านการทอผ้าของสตรีบ้านซังแปลง 8 เป็นองค์ความรู้ที่ถ่ายทอดและสืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษ มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นซึ่งถือว่าเป็นภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าและชาวบ้านซัง (แปลง 8) เรียกว่าผ้าทอพื้นเมืองลวดลายโบราณ ประกอบด้วยลายเกล็ดเต่า ลายดอกควัก ลายสอง ลายดี ลายยกปะ ลายไกล ส่วนผ้าซิ่น มีผ้าซิ่นตีนจก ผ้าซิ่นตาชีว ผ้าซิ่นป้อมตาใหญ่ ผ้าซิ่นป้อมเชิง โดยการผลิตนั้น เป็นการผลิตจากฝ้ายธรรมชาติ และย้อมสีจากธรรมชาติ ซึ่งเป็นวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่นเช่น ไม้ขนุน ไม้เพกา ไม้ประคู้ กาบมะพร้าว ต้นคราม ขมิ้น เป็นต้น จนกระทั่งสามารถจำหน่ายได้ สตรีบ้านซัง(แปลง 8) ได้มีการรวมตัวจัดตั้งกลุ่มอาชีพทอผ้าพื้นเมือง โดยมีสมาชิกเริ่มแรก 10 คน เป็นการรวมกลุ่มที่ไม่เป็นทางการ ต่อมาปี 2541 ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากนิคมสร้างตนเองเขื่อนภูมิพล จังหวัดเชียงใหม่ สนับสนุนทุนดำเนินการ จำนวนเงิน 80,000 บาท ในปี 2544 สำนักงานเทศบาลตำบลท่าเดื่อ สนับสนุนทุนกู้ยืมเป็นเงิน 30,000 บาท หลังจากนั้นได้มีการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ มีการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์โดยมีการประยุกต์ลวดลายใหม่ ๆ และแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่หลากหลาย ได้แก่ ผ้าคลุมเตียง กระเป๋า ผ้า màn ผ้าปูโต๊ะ ผ้าคลุมตู้เย็น ถูย้อม ตุ่ง ที่รองจาน เสื้อผ้า ผ้าถุง เป็นต้น ลักษณะการผลิตจะทำการผลิตตามบ้านของสมาชิก ที่มีความชำนาญในงานแต่ละประเภท ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นลวดลายพื้นเมืองและผ้าพื้นจนสามารถสร้างรายได้เสริมให้แก่ครอบครัวได้เมื่อว่างจากการทำนา ทำสวน<sup>2</sup>

กลุ่มทอผ้าจากบ้านซัง(แปลง 8)ในช่วงเริ่มแรกสมาชิกยังไม่มีมีการรวมกลุ่มกันอย่างเป็นทางการ เป็นลักษณะที่ต่างคนต่างทำ องค์ความรู้และทรัพยากรท้องถิ่นกระจุกกระจาย และขาดการจัดการ จึงร่วมกันปรึกษากับประธานกลุ่ม และผู้อาวุโสในหมู่บ้าน เพื่อช่วยกันหาแนวทางในการพัฒนา

<sup>1</sup> สภาวัฒนธรรมอำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่, เอกสารสืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่นอำเภอคอยเต่า (เชียงใหม่ : สภาวัฒนธรรมอำเภอคอยเต่า. 2548), หน้า 42.

<sup>2</sup> อัจฉรา สโรบล, ภูมิปัญญาสิ่งทอคอยเต่ากับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวล้านนาใต้ (เชียงใหม่ : คณะ





## 6 การจัดการธุรกิจ

ภูมิปัญญาที่มีอยู่ เพื่อให้ก่อให้เกิดรายได้ และส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวต่อไป ดังนั้นจึงได้ร่วมกัน วิเคราะห์ชุมชนเพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของกลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่ง แปลง 8 เพื่อทำการรวมกลุ่มสมาชิกและจัดองค์ความรู้เพื่อนำไปเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาต่อไป

จากอดีตที่ผ่านมา การพยายามรวมกลุ่มของชาวบ้านชุมชนบ้านซ่ง(แปลง 8) เป็นการพยายามอย่างไม่เป็นทางการ การประกอบอาชีพเสริมด้านการทอผ้าของชาวบ้าน เป็นลักษณะต่างคนต่างทำ ที่บ้าน โดยมีเงินกองทุนกู้เงินจากงบประมาณที่องค์กรภาครัฐให้การสนับสนุน ต่อมา เมื่อปี พ.ศ. 2549 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา สโรบล ภาควิชามนุษยสัมพันธ์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ทำงานวิจัย ภูมิปัญญาสิ่งทอคอยเต่ากับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวล้านนาได้ ได้เข้าไปร่วมกับชาวบ้าน ชุมชนบ้านเหล่าแก้วและบ้านซ่ง(แปลง 8) ประกอบด้วย นายอำเภอคอยเต่า มีวัตถุประสงค์ในการทำ แผนพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของอำเภอคอยเต่า และพัฒนาด้านกลุ่มอาชีพ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน รวมทั้งผู้นำท้องถิ่น ได้เห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านลวดลายผ้าจาก ของชุมชนบ้านซ่ง (แปลง 8) จึงได้สนับสนุนเส้นฝ้ายจำนวนหนึ่งแก่ชาวบ้าน ทำให้เกิดการกระตุ้นงานพัฒนาด้าน กลุ่มอาชีพทอผ้าจากของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม โดยผู้วิจัย สมาชิกกลุ่มและเจ้าหน้าที่ของรัฐ จัดเวที พุดคุยแลกเปลี่ยน วิเคราะห์ชุมชน หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของชุมชนได้ดังนี้

1. จุดแข็งของชุมชนบ้านซ่ง มีภูมิปัญญาด้านลวดลายผ้า ทั้งผ้าพื้นเมืองโบราณและผ้าจาก ภูมิปัญญาผู้รู้ อุปกรณ์ วัตถุดิบ และความเป็นชุมชน

ภูมิปัญญาผู้รู้ ผู้รู้ที่สามารถทอผ้าจากและถ่ายทอดได้คือ นางแสงเดือน เปี้ยตัน นางพิม ยารังสี นางสุทธิดา แสงวัง และนางปราณี คำยา ส่วนลวดลายพื้นบ้านมีผู้รู้หลายท่านเช่น นางอุไร อินรส นางทองอิน คำหล้า นางศรีนวล ปัญญาคำ นางนำ อินตาดีบ เป็นต้น<sup>1</sup>



ภาพที่ 3 นางแสงเดือน เปี้ยตัน เป็นวิทยากรให้ความรู้ในเรื่องการจก

ที่มา : แสงเดือน เปี้ยตัน . 2548

<sup>1</sup> อัจฉรา สโรบล, ภูมิปัญญาสิ่งทอคอยเต่ากับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวล้านนาได้, หน้า 66.



## การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์<sup>7</sup>



ภูมิปัญญาด้านลวดลายผ้า ชุมชนมีลวดลายผ้าพื้นบ้านและผ้าจก เช่น ลายยกปะ ลายดีดอกควัก ลายเกล็ดเต่า ลายสอง ลายไกล ซึ่งเป็นลายพื้นบ้าน ส่วนลายจก เช่น ลายหงส์เครือ ลายกุศตาแสง ลายกุศตุน ลายลาวเอ้ ลายช้างคู่ ลายกุศขอ ลายจันทร์แปดกลีบ เป็นต้น

ด้านชุมชน ชุมชนบ้านซังเป็นชุมชนที่มีความสามัคคี มีความเอื้ออาทร ช่วยเหลือกัน มีผู้นำชุมชนที่เข้าใจชาวบ้าน มีความสามารถสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้เวลาวางจากงานประจำวัน ในการสืบทอดและถ่ายทอด ซึ่งบางคนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา เพราะยึดอาชีพทอผ้าเป็นอาชีพหลักอยู่แล้ว

2. จุดอ่อนของชุมชน จากการระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันระหว่างสมาชิกสรุปได้ว่า จุดอ่อนของชุมชนมีดังนี้

2.1 ส่วนใหญ่สมาชิกทอลายพื้นบ้านได้แต่จกผ้าไม่เป็น

2.2 ส่วนมากที่ชาวบ้านใช้เป็นกึ่งพื้นบ้านซึ่งมีขนาดเล็ก พิมที่ใช้จึงมีขนาดหน้าแคบ จึงทอผ้าที่มีหน้าแคบไม่ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

2.3 คนทอผ้าส่วนมากเป็นคนเฒ่าคนแก่ สายตาไม่ค่อยดี มีปัญหาเรื่องการจกผ้า ซึ่งต้องใช้สายตาในการนับเส้นด้าย

2.4 เวลาที่ใช้ในการทอผ้าไม่สม่ำเสมอ ไม่มีความต่อเนื่อง เพราะคนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ทำสวน ทำไร่

2.5 ไม่มีงบประมาณสนับสนุน ขาดแคลนเงินทุน

2.6 ไม่มีตลาดที่แน่นอน

3. โอกาสของชุมชน ในการพัฒนาด้านอาชีพทอผ้า ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรของรัฐ โดยนายอำเภอคดยเต่า มีนโยบายพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของอำเภอคดยเต่า โดยทำแผนสนับสนุนภูมิปัญญาคดยเต่า ด้านอาชีพทอผ้าเข้ากับการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวของอำเภอ

4. อุปสรรคหรือข้อจำกัด สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นมา มีการลอกเลียนแบบกันมาก มีรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน ทำให้เกิดการแข่งขันกันมาก และในส่วนของการผลิตผ้าจกเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้เวลาทอนาน<sup>1</sup>

<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 67.



## 8 การจัดการธุรกิจ

การพัฒนากระบวนการผลิตภูมิปัญญาถึงทอเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับคุณภาพ<sup>1</sup>

1. ที่ผ่านมามีชาวบ้านทอผ้าโดยใช้เส้นฝ้ายสังเคราะห์สำเร็จ ที่มีการข้อมสีเคมีแล้วนำมาทอเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ลวดลายที่จักออกมามีสีสันฉูดฉาด ซึ่งปัจจุบันนี้ ยังไม่เป็นที่ต้องการของตลาด ขณะเดียวกันผู้บริโภคมีความตระหนักในเรื่องของการบริโภคผลิตภัณฑ์ ที่ผลิตด้วยวัตถุดิบจากธรรมชาติ เช่น ฝ้ายจากธรรมชาติ สีข้อมจากธรรมชาติ ส่วนผู้ผลิตหรือชาวบ้านได้คำนึงถึงผลเสียต่อสุขภาพ ซึ่งในการเตรียมเส้นด้ายนำมาทอเป็นผ้า หรือการข้อมสีเคมี มีผลต่อทางเดินหายใจ เมื่อฝุ่นละอองของฝ้ายหรือสีเคมีเข้าสู่ร่างกาย อีกทั้ง ยังทำให้เกิดมลภาวะของสิ่งแวดล้อมด้านดินและน้ำ ดังนั้นจึงมีความต้องการเรียนรู้ทางการข้อมสีเส้นฝ้ายจากวัตถุดิบจากธรรมชาติ สมาชิกกลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่ง ตกลงร่วมกันเข้าฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการข้อมสีจากวัสดุธรรมชาติกับวิทยากรท้องถิ่น ที่มีองค์ความรู้ด้านการข้อมสีธรรมชาติ เช่น สีจากใบหูกวาง สีจากใบสัก สีจากครั่ง สีจากต้นคราม เป็นต้น วิทยากรที่เป็นภูมิปัญญาผู้รู้ท่านนี้คือ นางอัมพร แดงโน อาศัยอยู่บ้านสันป่าคำ ตำบลคอยเต่า อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ นางอัมพร แดงโน เป็นชาวบ้านที่มีความสนใจด้านการทอผ้า ได้ฝึกการทอผ้าจากแม่และคนเฒ่าคนแก่ในหมู่บ้าน นางอัมพร แดงโน ได้ผ่านการทำวิจัยท้องถิ่นร่วมกับสมาชิกของกลุ่มทอผ้าคอยเต่า ซึ่งปัจจุบัน นางอัมพร แดงโน เป็นประธานกลุ่ม ได้พูดถึงการข้อมสีเส้นฝ้ายด้วยวัสดุจากธรรมชาติว่า ในอดีต นางอัมพร แดงโน ทอผ้าด้วยการข้อมผ้าจากสีเคมี เวลาทอผ้าเสร็จตอนเย็นรู้สึกไม่ค่อยสบาย ปวดหัว แต่พอเปลี่ยนมาใช้สีข้อมจากวัสดุธรรมชาติ อาการปวดหัวไม่เกิดขึ้นหลังจากการทอผ้า ปัจจุบันนี้ ทางกลุ่มจะเน้นการข้อมสีธรรมชาติจากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่การข้อมสีจากใบหูกวาง การข้อมสีจากใบสัก การข้อมสีครั่ง การข้อมสีจากเม็ดค้ำแสด การข้อมสีจากต้นคราม การข้อมสีจากเม็ดมะเกลือ การข้อมสีจากเปลือกไม้ประดู่ เป็นต้น



ภาพที่ 4 การข้อมสีจากเปลือกไม้ประดู่  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ .

<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 70.

## การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์



หลังจากสมาชิกกลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่ง (แปลง 8) ได้ร่วมปฏิบัติการเรียนรู้ และฝึกทักษะด้านการย้อมสีจากวัสดุธรรมชาติแล้ว สังเกตได้ว่าสมาชิกกลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่ง (แปลง 8) มีความพึงพอใจ ในการเปลี่ยนวิธีการย้อมสีของเส้นฝ้ายด้วยสีเคมีมาใช้สีจากธรรมชาติ จากคำบอกเล่าของนางแสงเดือน เปี้ยตัน เล่าว่า หลังจากที่ฝึกปฏิบัติการย้อมสีจากธรรมชาติจากนางอัมพร แดงโน แล้ว ได้นำเส้นฝ้ายมาทอ เป็นผ้าคลุมไหล่โดยวิธีการจกทั้งผืน และการจกเป็นลายดั้งเดิมของท้องถิ่นมีลายหลักและลายประกอบ ที่ละเอียด ใช้เวลาในการทอหลายสัปดาห์ หลังจากนั้นจึงได้นำเสนอกับนายอำเภอคอยเต่า และ พัฒนาชุมชนอำเภอ ซึ่งทางอำเภอได้เห็นความสำคัญ และความสวยงามของภูมิปัญญาสิ่งทอของ ผ้าจกที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น กลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่ง (แปลง 8) จึงได้รับการสนับสนุน เส้นฝ้าย เพื่อนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ และอำเภอยังได้กระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ของอำเภอแต่งกายด้วยผ้าทอ พื้นบ้านและใช้ผ้าจกของบ้านซ่งเป็นผ้าตบแต่ง โดยให้สวมใส่ชุดจากผ้าทอพื้นบ้านในวันพฤหัสบดี และให้นางแสงเดือน เปี้ยตัน ทอผ้าจกที่โชคแต่งเสื้อมานำเสนอให้ทางอำเภอ ซึ่งเป็นการช่วยให้ ชาวบ้านมีรายได้<sup>2</sup>

ภาพที่ 5 ผ้าสไบลายหัวใจสัตยา  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ . 2553



<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 70.

<sup>2</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 72.



## 10 การจัดการธุรกิจ

2. สมาชิกกลุ่มได้ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านการข้อมลัทธิธรรมชาติดิจนมีความชำนาญ มีการทดลองซักและสีไม่ตกจนเป็นที่น่าพอใจของสมาชิก หลังจากนั้นจึงได้ประชุมแลกเปลี่ยนเพื่อแก้ไขปัญหา สมาชิกที่ทอผ้าเป็น แต่จกไม่เป็น และสรุปได้ว่า การเรียนรู้วิธีการจกและกรรมวิธีที่สามารถทำให้เร็วขึ้นได้ โดยนางแสงเดือน เปี้ยตัน ซึ่งชำนาญการจกผ้าทำการเก็บลายเข้าเขา (เก็บเส้นด้ายยืนตามลักษณะของลายเข้ากับตะกอกเมื่อยกตะกอกขึ้นจากนั้นทำการพุ่งกระสวยด้ายพุ่งพิเศษเข้าไปเพื่อทำให้เกิดลวดลาย) นางแสงเดือน เปี้ยตัน ได้ถอดลายออกมาจากลวดลายดั้งเดิมบางส่วนและผสมผสานลายให้มีลักษณะที่พอเหมาะและสวยงาม เกิดลายใหม่ขึ้นมา ใช้เวลาในการทอไม่นาน เนื่องจาก การจกที่เก็บลายเข้าตะกอกทำให้ไม่ต้องใช้สายตามาก และไม่ต้องใช้ไม้สอดด้ายยืนทีละเส้น เพื่อสอดเส้นด้ายพุ่งพิเศษ อีกทั้งลายที่จกไม่จกเต็มลายของลายดั้งเดิม แต่เป็นลายที่ถอดออกมาส่วนหนึ่งถึงแม้จะจกเต็มผืนผ้าคลุมไหล่ แต่เวลาในการทอเร็วกว่า จากคนที่จกไม่เป็นเลยแต่พอมายกลายที่เก็บเข้าตะกอกแล้ว สามารถทอผ้าจกทั้งผืนเป็นผ้าคลุมสำเร็จภายใน 5 วัน เช่น นางปราณี คำยา ทอผ้าจกและนำไปจำหน่ายในชุมชนใกล้เคียง

3. สมาชิกของกลุ่มได้ร่วมกันพัฒนากระบวนการผลิต ด้านลัทธิธรรมชาติดิจนและเรียนรู้ด้านการจกผ้า หลังจากนั้นสมาชิกได้ประชุมแลกเปลี่ยน พูดคุยถึงปัญหาและสิ่งที่ต้องการพัฒนา หรือเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ จึงได้ข้อสรุปว่า ลวดลายของผ้าจกเวลาออกแบบลวดลายเพื่อนำไปทอบนที่การออกแบบลายชาวบ้านใช้วิธีทำเครื่องหมายบนกระดาษกราฟก่อน<sup>1</sup> ซึ่งขั้นตอนนี้ใช้เวลานานกว่าจะเห็นลวดลายที่สำเร็จต้องนำมาทดลองทอหรือจกก่อน จึงจะเห็นได้ว่าลวดลายที่จกเต็มลาย หรือทั้งผืนลักษณะเป็นอย่างไร นางแสงเดือน เปี้ยตัน ประธานกลุ่มและเป็นภูมิปัญญาผู้รู้การทอผ้าจกกล่าวว่า ถ้ามีโปรแกรมช่วยในการออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ คาดว่าการออกแบบลวดลายจะทำได้เร็วขึ้น และจากการพูดคุยของกลุ่มสมาชิกพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหากับชาวบ้านอีกอย่างหนึ่งคือ บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด ซึ่งเวลาต้องการส่งผลิตภัณฑ์เข้าประกวด การคัดสรรสินค้า 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ หรือส่งผลิตภัณฑ์เพื่อขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน เงื่อนไขของการส่งต้องมีบรรจุภัณฑ์เป็นสิ่งสำคัญ ที่ทางองค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องได้ตั้งเกณฑ์ไว้ จึงทำให้เป็นปัญหาของชาวบ้านที่ไม่มีความรู้และทักษะ ในการทำบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ได้ ขณะเดียวกันนั้น ภาควิชามนุษยสัมพันธ์คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดโครงการบริการวิชาการเกี่ยวกับการฝึกอบรมการออกแบบลวดลายผ้า และพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นบ้าน ให้แก่กลุ่มแม่บ้านทอผ้าและผู้สนใจทั่วไป ซึ่งมีการให้ความรู้ ฝึกทักษะ ในลักษณะการอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านศิลปะการออกแบบ<sup>2</sup>

<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 71.

<sup>2</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 72.



การใช้สี การออกแบบโดยใช้คอมพิวเตอร์ การทำบรรจุภัณฑ์และการจัดแสดงสินค้า โดยวิทยากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้านจากโปรแกรมเมอร์ จากบริษัทรอยเตอร์ ซอฟต์แวร์ ไทยแลนด์ จำกัด ทางกลุ่มจึงปรึกษารื้อเพื่อส่งสมาชิกเข้าฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และได้ตกลงร่วมกัน โดยส่งนางแสงเดือน เปี้ยตัน และลูกสาวคือ นางสาวศิริฉาย เปี้ยตัน ซึ่งมีความรู้ทางด้านลวดลายผ้า และการใช้คอมพิวเตอร์ เข้ารับการฝึกอบรมเป็นเวลา 10 วัน เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมนางแสงเดือน เปี้ยตัน และนางสาวศิริฉาย เปี้ยตัน มีความสามารถใช้โปรแกรม Java Weave ออกแบบลวดลายผ้าได้โดยคอมพิวเตอร์ สามารถคำนวณการทอขึ้นลงของเส้นด้ายพุ่งพิเศษได้ ตามลวดลายที่ใส่ลงไปโปรแกรม และได้รวบรวมลวดลายดั้งเดิม ที่มีลักษณะของการทอขึ้นทอลงของเส้นด้ายพุ่งพิเศษลงในลักษณะของ CD เพื่อเก็บเป็นฐานข้อมูลของลวดลายมรดกท้องถิ่น และได้ฝึกอบรมการทำบรรจุภัณฑ์ลักษณะที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ เช่น ผ้าคลุมไหล่ ผ้ารองจาน และผ้าปูโต๊ะ ซึ่งนางแสงเดือน เปี้ยตัน ได้เลือกทำในรูปแบบที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์แบบอื่น ๆ เมื่อนำไปจัดแสดงสินค้า อีกทั้งยังได้ฝึกทักษะการจัดแสดงสินค้านำร่วมกับผู้เข้าอบรม โดยแต่ละกลุ่มได้นำสินค้าของตนเองมาแล้วฝึกการจัดแสดงสินค้า วิทยากรได้วิจารณ์ และให้คำแนะนำในสิ่ง'



ภาพที่ 6 การออกแบบลวดลายผ้า โดยใช้โปรแกรม Java Weave  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ .2553

<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 72.



## 12 การจัดการธุรกิจ

ที่ควรปรับปรุงต่อการจัดแสดงสินค้าแต่ละประเภท ซึ่งนางแสงเดือน เปี้ยตัน และผู้เข้าฝึกอบรมบอกว่า การอบรมครั้งนี้ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้และประโยชน์ สามารถนำไปใช้ได้ในการประกอบอาชีพ และสิ่งที่สำคัญที่ชาวบ้านชุมชนบ้านซ่ง และกลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่ง (แปลง 8) มีความภาคภูมิใจ หลังจากพัฒนาทักษะด้านลวดลายและสีย้อมจากธรรมชาติ นางแสงเดือน เปี้ยตัน ได้ทอผ้าคลุมไหล่ โดยการถอดลวดลายดั้งเดิมผสมผสานกับใหม่เป็นลายจงกลนี ใช้ด้ายย้อมจากสีครั้งทอ ส่งขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนผ่านสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ปรากฏว่า ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งนำความภาคภูมิใจมาสู่กลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่ง (แปลง 8) และสมาชิกคาดว่า การคัดสรรสินค้า 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ ครั้งต่อไป คงได้มากกว่า 3 ดาว ดังนั้น สิ่งเหล่านี้จึงสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้<sup>1</sup>



ภาพที่ 7 ผ้าคลุมไหล่ลายเอี่ยมเดือน ย้อมจากครั้ง  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ .2553

<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 73.



## การพัฒนากลุ่มทอผ้าจากบ้านซัง (แปลง 8)

ในปี พ.ศ. 2548 ได้ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการใช้งานระบบโปรแกรมศูนย์พาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จังหวัดเชียงใหม่ ได้เข้ารับการอบรมหลักสูตร การพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนด้วยอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศ ณ ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และในปี พ.ศ. 2549 ได้ผ่านการอบรมการออกแบบและพัฒนา ลวดลายผ้า เพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอพื้นบ้าน ณ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กลุ่มทอผ้าจากบ้านซังแปลง 8 ตำบลท่าเตื่อ อำเภอคอยเต่า ได้พัฒนาตนเองตามระบบ มาตรฐานงานชุมชน ประเภทกลุ่ม/องค์กรชุมชน โดยสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามระบบมาตรฐาน งานชุมชนผ่านเกณฑ์การประเมินผล จัดโดยคณะกรรมการบริหารระบบมาตรฐานงานชุมชน จังหวัด เชียงใหม่ ได้รับการอบรมเรื่อง การอบรมวิทยากรชุมชนสัมพันธ์ธรรมชาติ รุ่นที่ 2 จัดโดย ศูนย์วิชาการและ เทคโนโลยีสิ่งทอพื้นบ้าน (ฝ้ายแกมไหม) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่<sup>1</sup>



ภาพที่ 8 การฝึกออกแบบลวดลายผ้าด้วยคอมพิวเตอร์

ที่มา : แสงเดือน เปี้ยตัน . 2549

<sup>1</sup> สัมภาษณ์ นางแสงเดือน เปี้ยตัน, 10 เมษายน 2553 ที่บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าเตื่อ อำเภอ คอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่



## 14 การจัดการธุรกิจ

ในปี พ.ศ. 2550 กลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่งแปลง 8 ได้รับอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนกับผ้าจก มาตรฐานเลขที่ มผช. 44/2546 ชนิดเส้นด้ายฝ้าย ออกโดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม



ภาพที่ 9 กลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่งแปลง 8 ได้รับใบอนุญาต  
ให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนกับผ้าจก  
ที่มา : แสงเดือน เปี้ยตัน .2550

นอกจากนี้ ทางกลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่งแปลง 8 ยังได้รับรางวัลชมเชย การประกวดผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมืออ้อมสี่ธรรมชาติ ในงานนิทรรศการผ้าฝ้าย “ ทอเส้นฝ้าย สานเส้นใย ใส่สี่ธรรมชาติ ” ในปี พ.ศ. 2543 จัดโดยศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม<sup>1</sup>

<sup>1</sup> สัมภาษณ์ นางแสงเดือน เปี้ยตัน, 10 เมษายน 2553 ที่บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าเตือ อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่



ได้รับรางวัลเป็นสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ระดับจังหวัดประจำปี พ.ศ. 2546 ระดับ 3 ดาว ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย (ผ้าลายเกล็ดเต่า ของนางแสงเดือน เปี้ยตัน) จัดโดย คณะทำงานคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย จังหวัดเชียงใหม่<sup>1</sup>



ภาพที่ 10 ผ้าทอเป็นฝ้ายลายเกล็ดเต่า  
ที่มา : เอ็มพร หาญสนามยุทธ .2553

---

<sup>1</sup> สัมภาษณ์ นางแสงเดือน เปี้ยตัน, 10 เมษายน 2553 ที่บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าเคื่อ อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่



## 16 การจัดการธุรกิจ



ภาพที่ 11 ปลอกหมอนอิงลายเก็ดเต่าสีน้ำตาลและปลอกหมอนอิงลายสองสีน้ำเงิน ที่ย้อมจากสีธรรมชาติ

ที่มา : เอ็มพร หาญสนามยุทธ . 2553



ภาพที่ 12 ประกาศนียบัตร ผ้าลายเก็ดเต่า นางแสงเดือน เปี้ยตัน

ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่น ระดับสามดาว

ที่มา : แสงเดือน เปี้ยตัน . 2546

## การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์<sup>17</sup>



ในปี พ.ศ. 2549 กลุ่มผู้ผลิตกลุ่มทอผ้าฝ้ายคอตเต้ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ ระดับสี่ดาว ประเภท ผ้าเครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์ผ้าสไบจก จัดโดยโครงการคัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย<sup>1</sup>



ภาพที่ 13 ประกาศนียบัตร ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์ผ้าสไบจก กลุ่มผู้ผลิต กลุ่มทอผ้าฝ้ายคอตเต้ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ ระดับสี่ดาว  
ที่มา : แสงเดือน เปี้ยตัน . 2549

<sup>1</sup> สัมภาษณ์ นางแสงเดือน เปี้ยตัน, 10 เมษายน 2553 ที่บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าเคือ อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่



## 18 การจัดการธุรกิจ

ในปีพ.ศ. 2548 กลุ่มทอผ้าฝ้ายคอยเต่า อำเภอคอยเต่า ได้รับรางวัลชมเชย การประกวดผ้าทอพื้นเมือง จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่



ภาพที่ 14 ประกวดนางนพมาศที่แต่งกายด้วยผ้าทออำเภอคอยเต่า ในงานประเพณีี่เป็ง  
ที่มา : แสงเดือน เปี้ยตัน .2548

ในปี พ.ศ. 2552 กลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่ง (แปลง 8) ได้รับรางวัลชมเชย การประกวดสุดยอดผ้าฝ้ายทอมือในงานเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เทิดไถ้สมเด็จพระแม่ของปวงชนชาวไทย จัดโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่<sup>1</sup>



ภาพที่ 15 โล่รางวัลชมเชย

ในการประกวดสุดยอดผ้าฝ้าย  
ทอมือ

ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ . 2553

<sup>1</sup> สัมภาษณ์ นางแสงเดือน เปี้ยตัน, 10 เมษายน 2553 ที่บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าเตือ อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่



ในปี พ.ศ. 2552 กลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่ง (แปลง 8) ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ ระดับห้าดาว ประเภท เครื่องแต่งกายผ้าจก (ผ้าซิ่นตีนจก เขิงจก) จัดโดยโครงการคัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย และได้รับรางวัลชมเชย การประกวดสุดยอดผ้าฝ้ายทอมือในงานเฉลิม พระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เกิดให้สมเด็จพระแม่ของปวงชนชาวไทย จัดโดย องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดเชียงใหม่<sup>1</sup>



ภาพที่ 16 ผ้าทอตีนจก ทอจกด้วยลายจงกลณี(ด้านขวามือ)  
ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ ระดับ 5 ดาว  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ . 2553

---

<sup>1</sup> สัมภาษณ์ นางแสงเดือน เบี้ยตัน, 10 เมษายน 2553 ที่บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าเตื่อ อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่



## 20 การจัดการธุรกิจ

### โครงสร้างขององค์กร<sup>1</sup>

กลุ่มทอผ้ากำหนดสมาชิกกลุ่มทอผ้ามีจำนวนทั้งหมด 30 คน ในการบริหารจัดการ ทางกลุ่มได้จัดตั้งคณะกรรมการกลุ่ม ในการบริหารจัดการกลุ่ม แบ่งออกเป็นฝ่าย ๆ แบ่งหน้าที่กันทำงานไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน ซึ่งโครงสร้างของกลุ่มทอผ้างดังนี้

- |                 |           |                  |
|-----------------|-----------|------------------|
| 1. นางแสงเดือน  | เปี้ยตัน  | ประธานกรรมการ    |
| 2. นางอริสา     | มูลอุด    | รองประธานกรรมการ |
| 3. นางปราณี     | คำยา      | เลขานุการ        |
| 4. นางศรีทูน    | ตาลี      | เหรัญญิก         |
| 5. นางรุ่งทิพย์ | เยาะแก้ว  | กรรมการ          |
| 6. นางจันออน    | ธนัสส์ทร์ | กรรมการ          |
| 7. นางนภา       | หล้าใจ    | กรรมการ          |
| 8. นางจาวรรม    | ทะชมภู    | กรรมการ          |
| 9. นางตุ้มคำ    | ชัยบาล    | กรรมการ          |

ประธานกรรมการ มีหน้าที่ รับข่าวสารข้อมูลแล้วแจ้งให้สมาชิกกลุ่มทราบ ซื่อวัสดุในการผลิต ขายสินค้าพร้อมกับบันทึกการขายและกำหนดราคา

รองประธานกรรมการ มีหน้าที่ ช่วยเหลือประธาน ในกรณีเกี่ยวกับเรื่องการผลิตสินค้าและตรวจสอบคุณภาพของสินค้า

เลขานุการ มีหน้าที่ บันทึกข้อมูลภายในกลุ่มและบันทึกการประชุม ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

เหรัญญิก มีหน้าที่ เก็บเงินหมุนเวียนภายในกลุ่ม

สมาชิกกลุ่ม มีหน้าที่ผลิตผ้าทอส่งขายให้กับทางกลุ่ม

ระบบการคัดเลือกคนเข้ามาทำงานในกลุ่มพิจารณาจากบุคคลในหมู่บ้านที่ทอผ้าเป็นส่วนใหญ่ เป็นบุคคลที่รู้จัก เป็นญาติ หรือเพื่อนฝูง ผู้หญิงทุกคนในหมู่บ้านหากมีคุณสมบัติดังกล่าว ต้องการเป็นสมาชิกย่อมมีสิทธิ์ เนื่องจากการก่อตั้งกลุ่มทอผ้าก็เพื่อให้ชาวบ้านมีอาชีพ มีรายได้ และทุกคนในกลุ่มมีโอกาสเป็นประธาน รองประธาน เหรัญญิก เนื่องจากเมื่อครบ 2 ปี จะมีการเลือกอีกครั้ง สำหรับการออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่มเป็นการสมัครใจของสมาชิกเอง

<sup>1</sup> สัมภาษณ์ นางแสงเดือน เปี้ยตัน, 10 เมษายน 2553 ที่บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าเตี้อ อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

## การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์<sup>21</sup>



การสั่งการ เป็นหน้าที่ของประธานกลุ่มเป็นไปในลักษณะคนรู้จัก อาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัว การสื่อสารเป็นกันเอง เป็นการปรึกษาขอคำแนะนำ เช่น การเข้าร่วมอบรมต่าง ๆ การเลือกสมาชิกมีฝีมือทอผ้าไปสาธิตการทอผ้าตามงานต่าง ๆ เลือกสมาชิกที่มีฝีมือทอผ้าเพื่อส่งเข้าประกวด

ภาพที่ 17 นางแสงเดือน เปี้ยตัน



ภาพที่ 18 นางอริสา มูลอูด  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ . 2553



## 22 การจัดการธุรกิจ



ภาพที่ 19 นางปราณี คำยา



ภาพที่ 20 นางศรีทูน ตาลี  
ที่มา : เอ็มพร หาญสนามยุทธ . 2553



ภาพที่ 21 นางจรรุวรรณ ทะชมภู



ภาพที่ 22 นางตุ้มคำ ชัยบาล  
ที่มา : เอ็มพร หาญสนามยุทธ . 2553



## 24 การจัดการธุรกิจ

### ด้านการตลาด

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม เน้นความเป็นเอกลักษณ์ของผ้าทอพื้นเมืองโบราณ ของอำเภอคอยเต่า เช่น ผ้าซิ่นตีนจกลายน้ำท่วม ผ้าทอเป็นผืน ผ้าทอลายดี ผ้าทอลายเกล็ดเต่า ผ้าทอลายสอง ผ้าทอลายไกล ผ้าที่ใช้ย้อมจากสีธรรมชาติ และมีผลิตภัณฑ์บางชนิดที่ประยุกต์จากลวดลายเดิม จนเกิดเป็นลวดลายใหม่ขึ้นเรื่อย ๆ เช่น ผ้าทอลายเอี่ยมเดือน ผ้าทอลายแสงงาม ผ้าทอลายหัวใจสัตยา ผ้าทอลายจกกลนี้ ผ้าทอลายหัวใจสมนา ผ้าทอลายศิริฉาย ฯลฯ มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยนำผ้าทอมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น กระเป๋าใส่โทรศัพท์ กระเป๋าอเนกประสงค์ ตุ๊กตาสัตว์ ผ้าพันคอ ผ้ารองจาน และปลอกหมอนอิง

ลูกค้ามีทั้งคนในพื้นที่อำเภอคอยเต่า และอำเภออื่น ๆ เช่น หน่วยงานราชการของอำเภอคอยเต่า และนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ



ภาพที่ 23 ผ้าซิ่นตีนจกลายน้ำท่วม

ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ .2553



ภาพที่ 24 ผลิตภัณฑ์ผ้าทอประเภทผ้าจีนและถุงประดับ



ภาพที่ 25 ผลิตภัณฑ์ผ้าทอประเภทกระเป๋าใส่โทรศัพท์มือถือ  
กระเป๋านกประสงค์ และผ้าพันคอ  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ . 2553



## 26 การจัดการธุรกิจ

### ช่องทางการจำหน่าย

1. จำหน่ายที่ศูนย์การเรียนรู้ทอผ้าจากบ้านซ่ง (แปลง 8)
2. ผ้าทอเป็นผืนส่งไปจำหน่ายที่กองพันพัฒนาที่ 3 อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
3. ผ้าทอเป็นผืนส่งไปจำหน่ายที่ศูนย์ศิลปชีพ สวนจิตรลดา
4. การออกร้านจำหน่ายในงานเทศกาลต่าง ๆ เช่น มหกรรมพืชสวนโลก ตลาดนัดภูมิปัญญา

ท้องถิ่นอำเภอคอยเต่า<sup>1</sup>



ภาพที่ 26 ศูนย์การเรียนรู้  
ทอผ้าจากบ้านซ่ง (แปลง 8)



ภาพที่ 27 ตลาดนัดภูมิปัญญาท้องถิ่น  
อำเภอคอยเต่า  
ที่มา : เอ็มพร หาญสนามยุทธ .2554

<sup>1</sup> สัมภาษณ์ นางแสงเดือน เปี้ยตัน, 10 เมษายน 2553 ที่บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าเตี้อ อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่



ภาพที่ 28 นักเรียน ประชาชนทั่วไป และนักท่องเที่ยวต่างประเทศ  
เข้าร่วมงานตลาดนัดภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอดอยเต่า



ภาพที่ 29 คณะกรรมการดำเนินงานจัดงานตลาดนัดภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอดอยเต่า  
เยี่ยมชมผลงานผลิตภัณฑ์ผ้าทออำเภอดอยเต่า  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ . 2554



## 28 การจัดการธุรกิจ



ภาพที่ 30 การจัดนิทรรศการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอ  
ในงานจัดงานตลาดนัดภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอคอยเต่า  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ .2554

### 5. จำหน่ายในงานประเพณียี่เป็งอำเภอคอยเต่า



ภาพที่ 31 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอในงานประเพณียี่เป็ง ณ อำเภอคอยเต่า  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ .2553



6. จำหน่ายในงาน ไม้ดอกไม้ประดับจังหวัดเชียงใหม่



ภาพที่ 32 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือในงาน ไม้ดอกไม้ประดับ จังหวัดเชียงใหม่



ภาพที่ 33 นำนักเรียนเข้าร่วมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ เช่น ผ้าพันคอ ผ้าถุง  
ในงาน ไม้ดอกไม้ประดับ จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ .2554



## 30 การจัดการธุรกิจ



ภาพที่ 34 นักท่องเที่ยวในประเทศไทยให้ความสนใจผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ เช่น ตุ๊กประดัด  
ในงานไม้ดอกไม้ประดับ จังหวัดเชียงใหม่



ภาพที่ 35 นักท่องเที่ยวต่างประเทศให้ความสนใจในผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ เช่น ผ้าพันคอ  
ในงานไม้ดอกไม้ประดับ จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ . 2554



## การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงาน

1. นำไปเผยแพร่ในงานสืบสานล้านนาของจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 15 เมษายน 2543 มีผู้สนใจและจำหน่ายผ้าทอได้ตามเป้าหมายที่กำหนด
2. นำไปแสดง ณ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2543
3. นำผลงานไปแสดงในการประชุมสภาวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2544 มีผู้สนใจและสั่งผลิตภัณฑ์จำนวนมาก และส่งผลงานเข้าประกวด ได้รับรางวัลชมเชยจากอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
4. นำไปสาธิตที่จังหวัดพิษณุโลก ในโครงการรุ่งอรุณ ในปี พ.ศ. 2544 มีผู้สนใจ ทำให้เยาวชนรู้จักถึงคุณค่าของงานอนุรักษ์ และได้เห็นภูมิปัญญาชาวบ้าน<sup>1</sup>
5. ได้รับการเผยแพร่เกี่ยวกับผ้าทอพื้นเมือง ในสารสัมพันธ์สะเลียมหวาน ของโรงเรียน ดอยเต่าวิทยาคม ฉบับที่ 11 ประจำเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม 2545<sup>1</sup>



ภาพที่ 36 การเผยแพร่ผลงานนิทรรศการผ้าโบราณของดอยเต่า  
ในโครงการรุ่งอรุณ ที่จังหวัดพิษณุโลก ในปี พ.ศ. 2544  
ที่มา : แสงเดือน เปี้ยตัน . 2544

<sup>1</sup>แสงเดือน เปี้ยตัน. (2545). เอกสารประกอบการพิจารณาการคัดเลือกศิลปินดีเด่น งานช่างฝีมือ  
ด้านการทอผ้าพื้นเมือง ของนางแสงเดือน เปี้ยตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่. เอกสารอัดสำเนา หน้า 11



ภาพที่ 37 การประชาสัมพันธ์ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ “เปิดหูเปิดตา การศึกษานอกโรงเรียน ”

ที่มา : หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 22 กันยายน 2543

5. มีการประชาสัมพันธ์โดยจัดทำแผ่นพับ



ภาพที่ 38 แผ่นพับการประชาสัมพันธ์ของกลุ่มทอผ้าจากบ้านซึ้ง (แปลง 8)

ที่มา : แสงเดือน เปี้ยตัน .2549



6. นำไปแสดง ณ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2543 และส่งผลงานเข้าประกวด ได้รับรางวัลชมเชยจากอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ภาพที่ 39 เข้าร่วมจัดนิทรรศการและ  
จำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ  
ในงานของขวัญที่ระลึก  
จัดโดยอุตสาหกรรมภาคที่ 1  
จังหวัดเชียงใหม่  
ที่มา : นางแสงเดือน เปี้ยตัน . 2548



7. นำไปแสดงงานประเพณีรดน้ำดำหัวของอำเภอดอยเต่า ในนามของสภาวัฒนธรรม อำเภอ  
ดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการตอบรับจากผู้ร่วมงานอย่างดี



ภาพที่ 40 การเดินแฟชั่น ผ้าทอจาก  
ลายโบราณอำเภอดอยเต่า  
ในงานรดน้ำดำหัว  
นายอำเภอดอยเต่า  
ที่มา : นางแสงเดือน เปี้ยตัน . 2549



## 34 การจัดการธุรกิจ

8. นำไปจัดในงานนิทรรศการต่าง ๆ ในอำเภอคอยเต่า เช่น งานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ และงานมหกรรมของดีคอยเต่า



ภาพที่ 41 การจัดนิทรรศการผลงานผลิตภัณฑ์ผ้าทอในงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ . 2555



ภาพที่ 42 งานมหกรรมของดีคอยเต่า  
ที่มา : พัฒนาชุมชนอำเภอคอยเต่า . 2555



## การบริหารจัดการด้านการผลิต ด้านการเงินและบัญชี<sup>1</sup>

ในด้านการผลิตจะยึดหลักการผลิตผ้าทอ 3 ประการ คือ

1. ผลิตผ้าทอแบบโบราณ โดยการศึกษาลวดลายและสีสັນของผ้าทอคอยเต่าในอดีตที่ตกทอดและยังคงเหลืออยู่ แล้วนำมาทอใหม่เลียนแบบของเดิมโดยใช้วิธีการทอแบบดั้งเดิม ซึ่งต้องอาศัยฝีมือและความอดทน เพราะกว่าจะได้ผ้าทอแต่ละชิ้นต้องใช้เวลาอันยาวนาน การทอลักษณะนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการอนุรักษ์ลวดลายและวิธีการทอผ้าพื้นเมืองของอำเภอคอยเต่าแบบดั้งเดิมไว้
2. ผลิตผ้าทอตามความนิยมของตลาด ส่วนใหญ่เป็นการทอลวดลายตามที่มีผู้สั่งทอ ซึ่งมีหลายชนิด ทั้งที่เป็นผ้าทอตีนจก ผ้าลายจิด ผ้าขามัว ผ้าพื้น ผ้าถุง เป็นต้น
3. ผลิตผ้าทอตีนจกโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้ทอผ้าได้รวดเร็วและง่ายขึ้น ผสมผสานกับลวดลายผ้าจากแหล่งอื่น ๆ โดยเน้นความสวยงาม สะดุดตาผู้ซื้อเป็นหลัก การทำผลงานที่ทำให้ผู้ซื้อพอใจ

ในการผลิต ถ้าวัตถุดิบคือเส้นฝ้าย ที่ได้มาจากศูนย์ศิลปชีพ สวนจิตรลดา จะให้ค่าจ้างในการทอผ้าลายธรรมดา เมตรละ 40 บาท แต่ถ้าเป็นการทอลายสอง ลายดี ลายยกมุก จะให้ค่าจ้างในการทอ เมตรละ 70 - 80 บาท

ในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ สมาชิกกลุ่มได้เข้าร่วมอบรมเทคโนโลยีตกแต่งสำเร็จผ้าในด้านความนุ่ม การสะท้อนน้ำ และการตกแต่งกลิ่น ซึ่งจัดโดยศูนย์ศิลปชีพระหว่างประเทศ ร่วมกับสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างโอกาสทางการตลาดและเพิ่มมูลค่าสินค้า

ในด้านการบริหารจัดการ เป็นเรื่องใหม่สำหรับกลุ่มทอผ้า ในช่วงเริ่มแรกได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือจาก โครงการฝ้ายแกมไหม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในเรื่องระบบการจัดการกลุ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า และรวมทั้งการเข้ารับการศึกษาอบรมเทคนิคในการทอผ้า เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

ในด้านการเงินและบัญชี จะมีการเก็บเงินสมาชิกเป็นค่าหุ้น หุ้นละ 10 บาทต่อเดือน โดยจะหักเข้ากลุ่ม ร้อยละ 2 และหักเป็นค่าใช้จ่ายค่ารถไปส่งผลิตภัณฑ์ในอำเภอเมือง ร้อยละ 3 ทางกลุ่มมีรายได้จากการทอผ้า ปีละประมาณ 150,000 บาท

<sup>1</sup> สัมภาษณ์ นางแสงเดือน เปี้ยตัน, 21 เมษายน 2553 ที่บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าเตือ อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่



## 36 การจัดการธุรกิจ



ภาพที่ 43 วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเทคโนโลยีตกแต่งสำเร็จ



ภาพที่ 44 นักเรียนและสมาชิกกลุ่มทอผ้าจกบ้านซ่ง(แปลง 8) และ กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลาย

แก้ว

เข้าร่วมอบรมเรื่องเทคโนโลยีตกแต่งสำเร็จ



ภาพที่ 45 สมาชิกกลุ่มทอผ้าจากบ้านซั้ง(แปลง 8) และ กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ลงทะเบียนเข้าร่วมอบรมเรื่องเทคโนโลยีตกแต่งสำเร็จ



ภาพที่ 46 นักเรียนและสมาชิกกลุ่มทอผ้าจากบ้านซั้งแปลง 8 และสมาชิก กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว

ได้ลงมือปฏิบัติการตกแต่งสำเร็จผ้าในด้านความนุ่ม การตกแต่งกลิ่น และการสะท้อนน้ำ



## 38 การจัดการธุรกิจ



ภาพที่ 47 การเข้าร่วมโครงการการพัฒนาสิ่งทอศิลป์เพื่อส่งเสริมการตลาดต่างประเทศ



ภาพที่ 48 การเข้าร่วมอบรมเทคโนโลยีตกแต่งสำเร็จเชิงปฏิบัติการ  
ที่มา : เอ็มพร หาญสนามยุทธ . 2554



## กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว

### ประวัติความเป็นมาของกลุ่มทอผ้า<sup>1</sup>

นายหล้า ปู่เป็ด ซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน และนายจันทร์คำ ปู่เป็ด บุตรชาย ได้เล็งเห็นความสำคัญของงานหัตถกรรมและงานฝีมือของกลุ่มสตรีชาวกะเหรี่ยง จึงคิดที่จะส่งเสริมและฟื้นฟูเพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว จึงได้ติดต่อกับกลุ่มอาสาสมัครไทย-เยอรมันซึ่งเข้ามาสนับสนุนการพัฒนาในพื้นที่เขตรับผิดชอบนิคมสร้างตนเองเขื่อนภูมิพล อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อปรึกษาหารือและขอสนับสนุนด้านเงินงบประมาณในการดำเนินงาน ในระยะแรกของการริเริ่มโครงการมีผู้หญิงสนใจเพียง 5 คนเท่านั้น โดยมีนางกัญญารัตน์ ปู่เงิน เป็นประธานกลุ่ม และเมื่อสิ้นสุดการทำงานของกลุ่มอาสาสมัครไทย-เยอรมัน ที่นิคมสร้างตนเองเขื่อนภูมิพล อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2537 นายจันทร์คำ ปู่เป็ด และสมาชิกกลุ่มเห็นว่าควรจะมีการดำเนินงานให้ต่อเนื่อง จากทุนที่ได้ดำเนินการร่วมกันกับกลุ่มและอาสาสมัครไทย-เยอรมัน นายจันทร์คำ ปู่เป็ด ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มในเบื้องต้น จึงรับอาสาเป็นผู้ประสานงานด้านการตลาดและองค์กรภายนอก ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เข้ามาสนับสนุน และพัฒนา กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว รวมถึงการนำผลงานของกลุ่มออกไปขายยังตลาดภายนอกด้วย และเนื่องจากผู้หญิงมีข้อจำกัดทางด้านวัฒนธรรมและประเพณีของชนเผ่ากะเหรี่ยงที่ยังยึดถือกันอยู่ ทำให้การออกนอกหมู่บ้านเพื่อทำการตลาดให้กับกลุ่มนั้นค่อนข้างลำบาก ต่อจากนั้นกิจการของ กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ก็เริ่มมีคนให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเอกลักษณ์ของลวดลายของชนเผ่า คุณภาพที่เกิดจากการพัฒนาฝีมืออย่างต่อเนื่อง และเป็นผ้าทอเอวย้อมสีธรรมชาติ หลังจากนั้น ก็มีการขยายจำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนสมาชิก 82 คน และได้ขยายเครือข่ายไปยังอีก 2 หมู่บ้าน คือ บ้านจิวสูง ตำบลโป่งทุ่ง อำเภอคอยเต่า และบ้านวังหลวง ตำบลท่าเตื่อ อำเภอคอยเต่า

การจดทะเบียนจดทะเบียน จัดตั้งเมื่อปี 2537

ที่ตั้งสำนักงาน เลขที่ 253 หมู่ 3 ตำบลบงตัน อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ 50260

โทรศัพท์ 01-9920661, 01-2654074

ที่ตั้งสถานที่ผลิต เลขที่ 253 หมู่ 3 ตำบลบงตัน อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ 50260

โทรศัพท์ 01-9920661, 01-2654074

<sup>1</sup> กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว, ข้อมูลกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว หมู่ที่ 3 ตำบลบงตัน อำเภอ



## 40 การจัดการธุรกิจ

วิสัยทัศน์ของ กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว/ศูนย์การเรียนรู้

จะช่วยส่งเสริมให้พี่น้องและเยาวชนเผ่ากะเหรี่ยง ได้ระลึกถึงความเป็นเอกลักษณ์ ความผูกพันระหว่างวัฒนธรรมของเก่าโบราณ จะขยายกลุ่มและขยายทางการศึกษา ด้านวิถีชีวิตให้เป็นที่ประจักษ์ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านข้อมูลข่าวสารวัฒนธรรมอย่างจริงจัง สร้างเศรษฐกิจชุมชน มีรายได้แบบพออยู่พอกิน

### วัตถุประสงค์

1. เพื่อฟื้นฟูส่งเสริมงานฝีมือซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและเป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่ากะเหรี่ยง
2. เพื่อส่งเสริม พัฒนาฝีมือการทอผ้าของชนเผ่า ให้เป็นรายได้เสริมของครอบครัว และชุมชน
3. เพื่อถ่ายทอดลักษณะฝีมือและภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่าให้กับอนุชนรุ่นหลังได้สืบทอดต่อไป
4. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม ในด้านการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์แก่กลุ่มและชุมชน

### กิจกรรมการดำเนินงาน

1. จัดตั้งศูนย์ประสานงานและจำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของกลุ่มในหมู่บ้าน
2. จัดให้มีกองทุนเพื่อส่งเสริมการผลิตและตลาดให้กับสมาชิก ปัจจุบันกองทุนฝ้าย มีเงินหมุนเวียนอยู่ 200,000.-บาท และกองทุนหมุนเวียนมีเงินอยู่ 60,000.-บาท
3. ส่งเสริมการออมทรัพย์ภายในกลุ่มจากรายได้จากการจำหน่ายงานหัตถกรรมร่วมกัน
4. เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านภูมิปัญญาการย้อมสีธรรมชาติให้กับกลุ่มที่สนใจ<sup>2</sup>

ภาพที่ 49 ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรม  
ผ้าทอกะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว  
ที่มา : เอ็มพร หาญสนามยุทธ . 2553



<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 24.

<sup>2</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 21.



ภาพที่ 50 การฝึกอบรม ออกแบบผลิตภัณฑ์ของเด็ก ๆ มอวูฉบับตรีให้ โดย นายสมชัย ชัตติยะ  
พัฒนาการอำเภอคอยเต่า ณ ศูนย์การเรียนรู้ผ้าทอกะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว . 2554

5. อบรมเพิ่มทักษะการทอ การออกแบบลวดลาย การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการบริหารจัดการให้กับสมาชิกกลุ่ม

6. จัดให้มีการประชุมกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ

7. มีสวัสดิการสำหรับสมาชิกในกลุ่ม

8. มีการปลูกป่าทดแทนต้นไม้ที่ให้สิทธิธรรมชาติ

### วิธีดำเนินการ

1. รวบรวมสมาชิกในหมู่บ้านหลายแก้ว เพื่อร่วมกันจัดตั้งเป็น กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว โดยได้รับการสนับสนุนจากอาสาสมัครไทย - เยอรมัน จากนิคมสร้างตนเองเขื่อนภูมิพลคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

2. จัดสถานที่โรงย้อมสีผ้าและโรงทอผ้า ในระยะแรกยังไม่มีสถานที่เป็นของกลุ่ม จะต้องเช่าสถานที่ในการทำเป็นสถานที่ทอผ้าและย้อมผ้า

3. หาดตลาดที่จะนำผลิตภัณฑ์ของกลุ่มไปจำหน่าย

4. ปรับปรุงรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด จากที่มีแต่สินค้าประเภทผ้าชิ้น ย่อม จึงได้นำมาประยุกต์เป็นผ้าคลุมไหล่ ผ้าปูโต๊ะ กระเป๋า ฯลฯ โดยศึกษาจากการเรียนรู้ด้านการสังเกตสินค้า ที่มีขายในตลาดและตามลูกค้าสั่ง

5. จัดให้มีการประชุมกลุ่มสมาชิกเป็นประจำทุกเดือน เพื่อร่วมกำหนดทิศทางการทำงานกลุ่ม

<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 21.



## 42 การจัดการธุรกิจ

### การพัฒนา กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว<sup>1</sup>

#### ระยะก่อสร้างกลุ่ม (พ.ศ. 2536 - 2541)

จากประวัติความเป็นมาของ กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ซึ่งมีวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ โดยเฉพาะการทอผ้าที่เอวของชาวกะเหรี่ยง ด้วยเหตุผลดังกล่าว นายจันทร์ คำ ปู่เป็ด อดีตลูกผู้ใหญ่บ้านหลายแก้ว ได้เล็งเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมการทอผ้าของชาว กะเหรี่ยง จึงได้ติดต่อกับกลุ่มอาสาสมัครไทย-เยอรมัน ซึ่งขณะนั้นเข้ามาสนับสนุนการพัฒนาในพื้นที่ เขตนิคมสร้างตนเองเขื่อนภูมิพล อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินงานกลุ่มทอผ้า ซึ่งขณะนั้นมีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมนี้ 5 คน โดยมีนาง กัญญารัตน์ ปู่เงิน เป็นประธานกลุ่ม นางปรานอม ปู่หล้า นางแกละ ปู่เหลือง นางพิน ปู่เป็ด และ นายจันทร์คำ ปู่เป็ด

ซึ่งเป็นการทอผลิตภัณฑ์เช่น เสื้อกระเหรี่ยง ย่าม แล้วนำไปฝากพ่อค้าจำหน่าย และผลิตภัณฑ์ในช่วงนี้ เป็นการใช้ฝ้ายย้อมด้วยสีเคมี สีค่อนข้างจืดจาง ต่อมาสินค้าพอขายได้ มีสมาชิกเพิ่มเป็น 36 คน ทำการผลิตผ้าทอ และมีนายจันทร์คำ ปู่เป็ด ซึ่งขณะนั้นเป็นพ่อค้าในหมู่บ้านเข้ามาช่วยด้านการหา ตลาด โดยนำผลิตภัณฑ์ที่ทอไปจัดจำหน่ายตามตลาดนัด ร้านขายผ้าพื้นเมืองย่านประตูท่าแพ ในอำเภอ เมืองเชียงใหม่

#### ระยะการพัฒนากลุ่มในช่วง (พ.ศ. 2542 - 2543)

ในช่วงปี พ.ศ. 2542 ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอคอยเต่า ในด้านการให้ความรู้ด้านการบริหารและการจัดการกลุ่ม การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ และได้ช่วยประสานกับ องค์การบริหารส่วนตำบลบงตัน ของงบประมาณดำเนินการจัดสร้างศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ 1 หลัง เป็นจำนวนเงิน 110,000 บาท

ต่อมาทางกลุ่มได้มีการเปลี่ยนแปลงด้านการย้อมสีของเส้นฝ้าย จากการใช้สีเคมีมาเป็นการ ใช้สีย้อมจากธรรมชาติ อันเนื่องมาจากสินค้าที่ผลิตด้วยสีเคมีมีจำนวนมาก ความนิยมน้อยลง อีกทั้งเกิดผลเสียต่อสุขภาพของผู้ย้อมและผู้ทอ ประกอบกับความนิยมผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นฐานที่ย้อมสี ธรรมชาติเริ่มมีมากขึ้น ดังนั้น ทางกลุ่มทอผ้าจึงได้ติดต่อขอรับการช่วยเหลือด้านการผลิตผ้าทอด้วย สีย้อมจากธรรมชาติ จากสถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2543

#### ระยะความสำเร็จของกลุ่ม (พ.ศ. 2544 - ปัจจุบัน)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 กลุ่มได้รับการสนับสนุนจากนิคมสร้างตนเองเขื่อนภูมิพล เพื่อใช้เป็น เงินทุนหมุนเวียนของกลุ่มทอผ้าหนองปู (หลายแก้ว) จำนวน 60,000 บาท ได้นำมาใช้ในการจัดซื้อ

<sup>1</sup> กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว, เอกสารข้อมูลตำบลพัฒนาดีเด่น อำเภอคอยเต่า ปี 2547 ตำบล

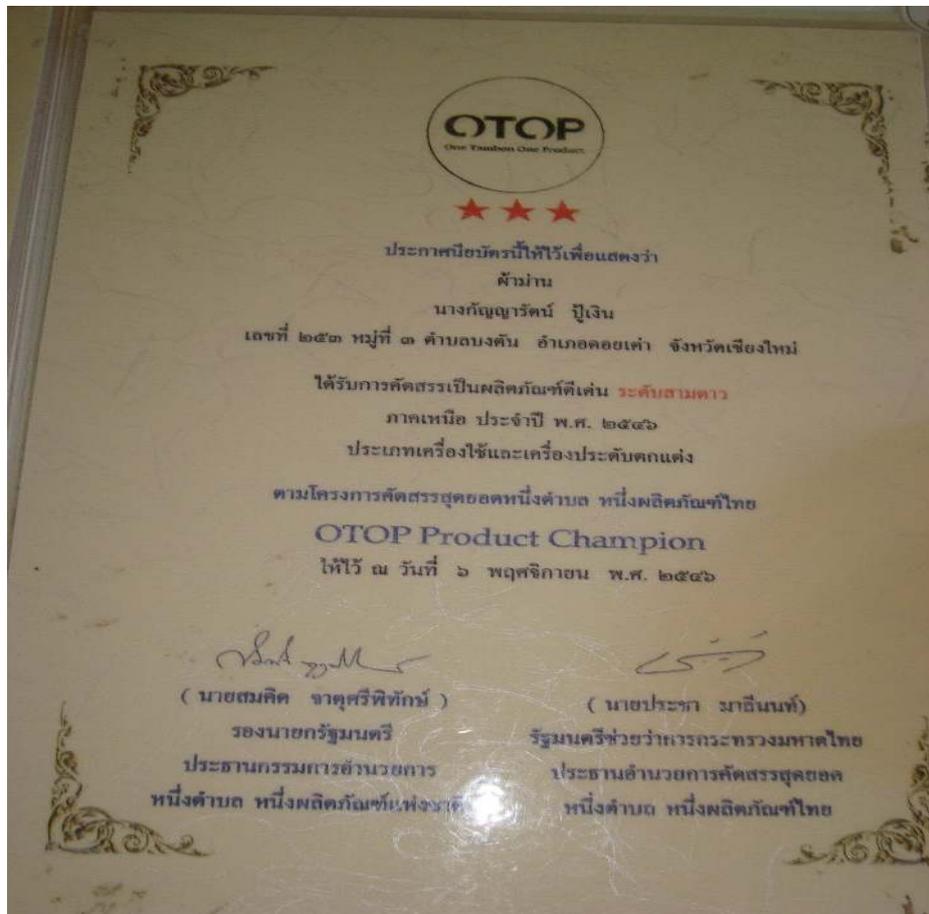
## การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์<sup>43</sup>



วัสดุและอุปกรณ์ พัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น เสื้อ กระโปรง กระเป๋าผ้า ผ้าคลุมตู้เย็น ผ้าคลุมเตียง ผ้าม่าน ผ้าปูโต๊ะ ฯลฯ นอกจากนี้ยังได้ปลูกต้นไม้ที่ให้สีเพื่อนำมาย้อมเส้นฝ้าย เช่น ไม้ประดู่ ไม้มะเกลือ ไม้เพกา ฯลฯ

ในปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา กลุ่มทอผ้าได้รับทุนสนับสนุนด้านเงินทุนหมุนเวียน จากกองทุน การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอคอยเต่า องค์การบริหารส่วนตำบลบงตัน กาชาดจังหวัดเชียงใหม่ และ นิคมสร้างตนเองเขื่อนภูมิพล เป็นต้น ทางกลุ่มได้นำเงินทุนมาพัฒนากลุ่มและกิจกรรมจนผลิตเป็นที่ ยอมรับของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ และยังได้รับรางวัลที่ 3 ในการประกวดผ้าทอระดับ ภาค ในปี พ.ศ. 2545 จากศูนย์อุตสาหกรรมภาคเหนือ

ในปี พ.ศ. 2546 ผ้าม่าน ผ้าคลุมอเนกประสงค์ ผ้าคลุมเตียงเดี่ยว ตูยประดับ ได้รับการคัดสรร เป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่น ระดับสามดาว ประเภทเครื่องใช้และเครื่องประดับตกแต่ง ตาม โครงการคัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย



ภาพที่ 51 ประกาศนียบัตร ผ้าม่าน ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่น ระดับสามดาว

ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหล่ายแก้ว. 2546



## 44 การจัดการธุรกิจ

ในปี พ.ศ. 2546 ผ้าคลุมอเนกประสงค์ ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่น ระดับสามดาว ประเภทเครื่องใช้และเครื่องประดับตกแต่ง ตามโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย<sup>1</sup>



ภาพที่ 52 ประกาศนียบัตร ผ้าคลุมอเนกประสงค์  
ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่น ระดับสามดาว  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว, 2546

<sup>1</sup> สัมภาษณ์ นายจันทร์คำ ปู่เปิด, 20 เมษายน 2553 ที่บ้านเลขที่ 253 หมู่ที่ 3 ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

## การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์<sup>45</sup>



ในปี พ.ศ. 2546 ผ้าคลุมเตียงเดี่ยว ตุงประดับ ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่น ระดับสามดาว ประเภทเครื่องใช้และเครื่องประดับตกแต่ง ตามโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย<sup>1</sup>



ภาพที่ 53 ประกาศนียบัตร ผ้าคลุมเตียงเดี่ยว ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ดีเด่น ระดับสามดาว  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านห้วยแก้ว. 2546

<sup>1</sup> สัมภาษณ์ นายจันทร์คำ ภูเป็ด, 20 เมษายน 2553 ที่บ้านเลขที่ 253 หมู่ที่ 3 ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่



## 46 การจัดการธุรกิจ

ในปี พ.ศ. 2552 ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ ระดับสี่ดาว ประเภทผ้าเครื่องแต่งกาย ผ้าเคหะภัณฑ์(ปลอกหมอนอิงย้อมสีธรรมชาติ) ของโครงการคัดสรรสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ไทย



ภาพที่ 54 ประกาศนียบัตร ปลอกหมอนอิงย้อมสีธรรมชาติ  
ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ ระดับสี่ดาว  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว. 2552

ในปีพ.ศ. 2548 กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว เป็นกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ (ผ้าทอ กะเหรี่ยง) ในโครงการ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและกระจายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ประกาศใช้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช) ปีงบประมาณ 2548<sup>1</sup>

<sup>1</sup> สัมภาษณ์ นายจันทร์คำ ปู่เป็ด, 20 เมษายน 2553 ที่บ้านเลขที่ 253 หมู่ที่ 3 ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

## การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์<sup>47</sup>



ในปี พ.ศ. 2549 กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ได้รับอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนกับผ้าเคหะภัณฑ์ มาตรฐานเลขที่ มพช. 248/2547 ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรอง ผ้าเคหะภัณฑ์ ออกโดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม<sup>1</sup>

เลขที่ ๑๘๗๒๙-๑๕๘/๒๕๕๘

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม  
ให้ใบรับรองฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

.....  
*กลุ่มทอผ้าบ้านหลายแก้ว*

ได้รับอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนกับ  
*ผ้าเคหะภัณฑ์* มาตรฐานเลขที่ *มพช. ๒๔๘/๒๕๔๗*

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรอง *ผ้าเคหะภัณฑ์*

สถานที่ทำชื่อ *กลุ่มทอผ้าบ้านหลายแก้ว*

เลขที่ *๒๕๓* ตรอก/ซอย..... ถนน..... หมู่ที่ *๓*

ตำบล *บึงดั้น* อำเภอ *ดอยเต่า* จังหวัด *เชียงใหม่*

ออกให้ ณ วันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

*[Signature]*  
(นายไพโรจน์ สันญะเดชากุล)  
เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

สิ้นอายุวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ภาพที่ 55 กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ได้รับอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนกับผ้าเคหะภัณฑ์ จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว. 2549

<sup>1</sup> สัมภาษณ์ นายจันทร์คำ ปู่เป็ด, 20 เมษายน 2553 ที่บ้านเลขที่ 253 หมู่ที่ 3 ตำบลบึงดั้น อำเภอ ดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่



## 48 การจัดการธุรกิจ

ในปี พ.ศ. 2553 กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ได้รับอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนกับผ้าเคหะภัณฑ์ มาตรฐานเลขที่ มผช. 248/2547 ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรอง ผ้าเคหะภัณฑ์ ออกโดยสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่



ภาพที่ 56 กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ได้รับอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

กับผ้าเคหะภัณฑ์ จากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่

ปัจจุบันนี้ มีสมาชิกทั้งหมด 80 คน โดยมีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน 10 คน ซึ่งมี นางกัญญารัตน์ ปู่เงิน ทำหน้าที่เป็นประธาน นางรุ่งพาวรรณ สุขแบะ ทำหน้าที่เป็นรองประธาน นางประนอม ปู่หล้า ทำหน้าที่เป็นเหรัญญิก นางศรีเพียร ปู่ไก่อ ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ และ นายจันทร์คำ ปู่เปิด ทำหน้าที่เป็นกรรมการและผู้ประสานงานกลุ่ม<sup>1</sup>

<sup>1</sup> สัมภาษณ์ นายจันทร์คำ ปู่เปิด, 20 เมษายน 2553 ที่บ้านเลขที่ 253 หมู่ที่ 3 ตำบลบงตัน อำเภอ ดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่



## โครงสร้างของกลุ่ม<sup>1</sup>

ในการบริหารจัดการ ทางกลุ่มได้จัดตั้งคณะกรรมการกลุ่ม ในการบริหารจัดการกลุ่มออกเป็น ฝ่ายๆ แบ่งหน้าที่การทำงานไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน และจัดให้มีการประชุมกลุ่มสมาชิกเป็นประจำทุกเดือน เพื่อร่วมกำหนดทิศทางการทำงานของกลุ่ม และในขณะเดียวกันก็ให้เป็นเวทีบอกเล่าเรื่องราวที่สมาชิก แต่ละคนที่ได้ไปจำหน่ายสินค้า พร้อมทั้งไปศึกษาดูงานจากสถานที่ต่าง ๆ ให้ทุกคนได้รับรู้ไปพร้อม ๆ กัน

- |                          |                       |
|--------------------------|-----------------------|
| 1. นางกัญญารัตน์ ปู่เงิน | ประธานกลุ่มทอผ้า      |
| 2. นางรุ่งพาวรรณ สุขแบะ  | รองประธานกลุ่มทอผ้า   |
| 3. นางประนอม ปู่หล้า     | เหรัญญิก/ ฝ่ายขาย     |
| 4. นางศรีเพียร ปู่ไก่อ   | เลขานุการ             |
| 5. นางสาวแกละ ปู่ดี      | กรรมการ               |
| 6. นางปี่ ส่องกือ        | กรรมการ               |
| 7. นางเสาร์ บุญมา        | กรรมการ               |
| 8. นางสุข อินคำ          | กรรมการ               |
| 9. นางสุคำ ปู่เป็ด       | กรรมการ               |
| 10. นายจันทร์คำ ปู่เป็ด  | ฝ่ายประสานงาน/การตลาด |



ภาพที่ 57 คณะกรรมการกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว . 2553

<sup>1</sup> กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว, ข้อมูลกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว หมู่ที่ 3 ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่, หน้า 22.



## 50 การจัดการธุรกิจ



ภาพที่ 58 นางกัญญารัตน์ ปู่เงิน



ภาพที่ 59 นางรุ่งพาวรรณ สุขแปะ  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว . 2552



ภาพที่ 60 นางศรีเพียร บู้โก้



ภาพที่ 61 นางสาวเกละ บู้ดี  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านห้วยแก้ว .2552



## 52 การจัดการธุรกิจ



ภาพที่ 62 นางสาว บุญมา



ภาพที่ 63 นางสาว อินคำ  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว .2553



ภาพที่ 64 นายจันท์คำ ปู่เปิด  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว . 2553

เป้าหมายของ กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว<sup>1</sup>

1. ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถสืบทอดไปสู่รุ่นลูกรุ่นหลาน และลูกหลานที่ได้รับการศึกษานำความรู้ที่ได้กลับมาพัฒนาหมู่บ้านของตนเองต่อไป
2. กลุ่มทอผ้ามีความยั่งยืนและประสบความสำเร็จในด้านการตลาด โดยที่ไม่ได้ใช้เครื่องจักร เครื่องทุนแรง แต่จะยึดถืองานหัตถกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่ากระเหรี่ยง เพื่อจะได้กลายเป็น แหล่งท่องเที่ยวและศึกษาดูงานในอนาคต
3. ชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้
4. ขยายกลุ่มทอผ้าให้มีเครือข่ายที่เข้มแข็งและเพิ่มมากยิ่งขึ้น

<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 23.



ภาพที่ 65 วิทยากรท้องถิ่นให้ความรู้และการสาธิตการทอผ้ากี่เอวให้กับเยาวชนในหมู่บ้านหลายแก้ว  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ . 2553

#### สวัสดิการสำหรับสมาชิกในกลุ่มทอผ้า

1. สมาชิกในกลุ่มทุกคนได้รับการตรวจสอบสุขภาพประจำปี เช่น การเจาะเลือดเพื่อหาสารเคมีในเลือด
2. มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อเก็บออมเงินและมีกองทุนสำหรับกู้ยืมภายในกลุ่มสมาชิก ดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี
3. การทำประกันชีวิตสำหรับสมาชิกที่นำสินค้าออกไปขายตามตลาดทั้งในประเทศ และต่างประเทศ



## ด้านการผลิต<sup>1</sup>

ผ้าทอของกลุ่ม เป็นผ้าทอซึ่งใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดฝึกฝนกันมาตั้งแต่ผู้ทออายุยังน้อย ก่อให้เกิดประสบการณ์ในการทอให้ได้คุณค่าที่ดี และมีเอกลักษณ์แห่งภูมิปัญญาของชาวกระเหรี่ยงผสมผสานกับการเรียนรู้ เพิ่มในด้านการออกแบบลวดลาย และเทคนิคการย้อมสีโดยใช้วัสดุจากธรรมชาติ จากสถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งได้เข้ามาให้ความรู้และถ่ายทอด ติดตามการพัฒนาของกลุ่มในกระบวนการผลิตอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการใช้วัสดุธรรมชาติที่นำมาใช้ย้อมสีนั้น สามารถหาได้ง่ายในพื้นที่ เช่น ขนุน ขมิ้น ข่า จีเหล็ก อัญชัน ตะโก ประดู่, เพกา ไม้ส้าง และมะพร้าว เวลาในการผลิตซึ่งจากเดิมเคยใช้เวลาว่างจากภาคการเกษตรหรือในฤดูแล้ง แต่มาเมื่อระบบการตลาดของกลุ่มฯ เริ่มเปิดกว้างเป็นที่รู้จักและนิยม ทำให้ต้องใช้เวลาทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อสามารถผลิตสินค้าให้ทันเพียงพอต่อความต้องการของตลาด ความสวยงาม และความประณีตของผลิตภัณฑ์ เกิดจากประสบการณ์และฝีมือที่สั่งสมมานาน ตลอดจนตลาดเองก็มีส่วนในการช่วยกำหนด และพัฒนารูปแบบลวดลายของผลิตภัณฑ์ด้วยเช่นกัน



ภาพที่ 66 การย้อมสีจากธรรมชาติ

ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว, 2553



ภาพที่ 67 ผ้าที่ย้อมจากสีธรรมชาติ

ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว, 2553

<sup>1</sup> กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว, เอกสารข้อมูลตำบลพัฒนาใต้เด่น อำเภอดอยเต่า ปี 2547 ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนดีเด่น/เศรษฐกิจแบบพอเพียง , หน้า 7



## 56 การจัดการธุรกิจ

ปัจจุบันมีการทำตลาดด้วย“ไม้ยก”เป็นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ประดิษฐ์ขึ้นงานให้สวยงามมากยิ่งขึ้น สร้างรายได้มากขึ้นกว่าแต่ก่อนทำให้มีการส่งสินค้าออกไปขายยังต่างจังหวัด และตลาดต่างประเทศมากขึ้น การทอผ้ากะเหรี่ยงแบบใช้ “กีทอเอว” มีลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ เรียบง่าย แต่โดดเด่นแบบชนเผ่าและสีสันในแนวเอิร์ธโทน บวกกับความมีคุณภาพทุกเส้นใยของผ้า คือสิ่งที่เป็ความภาคภูมิใจของกลุ่มทอผ้าข้อมลัทธิธรรมชาตึกะเหรี่ยงบ้านหล่ายแก้ว อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่<sup>1</sup>

สมาชิกมีส่วนร่วมในการระดมทุน โดยใช้กิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตขึ้น โดยร่วมออมเงินคนละ 40 บาท ต่อเดือน ซึ่งมีผลทำให้เกิดทุนหมุนเวียนในการจัดซื้อจัดหาวัตถุดิบ เช่น ผ้าที่ใช้ในการทอให้ต่อเนื่อง โดยในช่วงที่เริ่มดำเนินงานมีผลดีอย่างมาก เพราะงบประมาณที่ทางรัฐได้สนับสนุนมายังไม่เพียงพอต่อการผลิต และส่งผลทางอ้อมทำให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้ร่วมกันในความเป็นเจ้าของกิจการ และเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบต่อกิจการ มีความสามัคคีร่วมกัน ประชุมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องจนประสบผลสำเร็จ สมาชิกมีรายได้เฉลี่ย 2,000 - 4,000 บาท ต่อคน

ผลพลอยได้ของสมาชิกในการผลิตผ้าทอของกลุ่มอีกด้านหนึ่ง คือ การได้มีโอกาสทำงาน โดยสามารถดูแลครอบครัวได้ในโอกาสเดียวกัน เพราะกิจกรรมการทอผ้าสมาชิกสามารถทำงานได้ทั้งที่ไปทอที่อาคารของกลุ่ม หรือที่ได้ถุนบ้านของตนเอง สามารถแบ่งเวลาไปประกอบอาหารและดูแลลูกหลานได้ เพราะสมาชิกไม่ต้องไปทำงานนอกหมู่บ้าน<sup>2</sup>

ภาพที่ 68 สมาชิกทอผ้าที่ได้ถุนบ้าน

ของตนเอง

ที่มา : เอ็มพร หาญสนามยุทธ .



<sup>1</sup> แก้วกุดันและโมกหลวง. (นามแฝง) (2555) “เส้นไหม ใยผ้า ลวดลายบนผืนผ้า.” นิตยสารหญิงไทย.38(903) : 202-203

<sup>2</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 8.



ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ซึ่งได้รับความนิยมจากตลาด ประกอบด้วย ผ้าฝ้ายสำหรับตัดเสื้อ กระโปรง กระเป๋า ย่อม ผ้าคลุมไหล่ ผ้าคลุมเตียง ผ้าคลุมตู้เย็น กระเป๋าใส่ปากกา จดหมายซองใส่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ตลอดจนผ้า màn และตุ้ง (ธง) ซึ่งได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง



ภาพที่ 69 กระเป๋า



ภาพที่ 70 ผ้าคลุมไหล่



ภาพที่ 71 ย่อม

ที่มา : เอ็มพร หาญสนามยุทธ . 2553



## 58 การจัดการธุรกิจ

### ด้านการตลาด<sup>1</sup>

การดำเนินงานด้านการตลาดของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว พบว่า ในระยะแรกปี พ.ศ. 2536 – 2540 เริ่มต้นผลิตผ้าทอและผลิตภัณฑ์ประเภท เสื้อ ผ้าคลุม ถูย่าม ตามรูปแบบที่ชาวกะเหรี่ยงใช้วัสดุที่ใช้เป็นฝ้ายย้อมสีวิทยาศาสตร์ การจัดทำจำหน่ายจะใช้วิธีจำหน่ายเองในหมู่บ้าน และมีพ่อค้ามารับซื้อ ปริมาณการผลิตและการจำหน่ายยังมีค่อนข้างน้อย เนื่องจากปัญหาเรื่องทุนดำเนินงานและผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายยังขาดความน่าสนใจ และรูปแบบผลิตภัณฑ์เองก็มีคู่แข่งจำนวนมากที่ผลิตและจำหน่ายในท้องตลาด ทำให้กลุ่มและสมาชิกมีผลตอบแทนต่อการผลิตต่ำ การผลิตจึงเป็นไปในรูปแบบเป็นการใช้เวลาว่างหลังจากทำงานด้านการเกษตร หรือรับจ้างมาทำการผลิต จึงพอสรุปได้ว่า ในช่วง 5 ปี แรก ของการดำเนินงานของกลุ่ม ยังไม่ประสบผลสำเร็จเพียงพอต่อการที่จะเป็นอาชีพหลักและทำรายได้เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่มากนัก แต่พอที่จะอนุมานได้ว่าเป็นแนวทางหนึ่งของอาชีพซึ่งก่อให้เกิดรายได้ หากมีการปรับปรุงและพัฒนาด้านความรู้ รูปแบบการผลิต การสร้างเอกลักษณ์ให้กับกลุ่มแล้วน่าจะประสบผลสำเร็จได้ เพราะมีปัจจัยที่เอื้ออำนวย เช่น แรงงานมีเพียงพอ อุปกรณ์เครื่องใช้ในการผลิตสามารถทำได้เอง ประสบการณ์ในการผลิต หรือมีการทอที่สืบทอดกันมา

ปี พ.ศ. 2542 - 2546 การตลาดของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ได้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น กลุ่มทอผ้าเริ่มมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในด้านรูปแบบ การใช้ภูมิปัญญาการเรียนรู้เพิ่มเติม โดยเริ่มจากการที่กรรมการฝ่ายตลาดได้มีประสบการณ์มากขึ้น รับเอาข้อเสนอแนะของลูกค้าทั้งค้าปลีกและค้าส่ง ตลอดจนข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านการผลิตผ้าทอการย้อมสีธรรมชาติให้คำแนะนำและการฝึกสอน ทำให้กลุ่มเริ่มเปลี่ยนแปลงในการผลิตผ้าทอให้เป็นไปตามความนิยมของตลาด ตลอดจนกระแสแห่งการอนุรักษ์ จะเห็นได้จากผลิตภัณฑ์เริ่มมีความหลากหลายรูปแบบมากขึ้น การตลาดในช่วงนี้เริ่มดีขึ้น ผลิตภัณฑ์ที่ออกนอกลูกค้าได้รับการยอมรับและมีการติดต่อสั่งซื้อเป็นจำนวนมากขึ้น ทั้งผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป เช่น เสื้อ กระเป๋า ย่าม ผ้าคลุมโต๊ะ ผ้าคลุมเตียง ตลอดจนมีการสั่งผลิตภัณฑ์แบบพิเศษตามรูปแบบที่กำหนด เช่น ตุ๊กตา ม่าน ซองใส่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ทั้งนี้ นโยบายของรัฐบาลที่ได้สนับสนุน โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ก็ได้ส่งผลดีอย่างเห็นได้ชัดในการสนับสนุน ด้านการประชาสัมพันธ์ การจัดงานแสดงสินค้า การให้ภาคราชการเข้าสนับสนุนช่วยเหลือในการผลิตและพัฒนา รูปแบบ ทำให้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มออกสู่ตลาดได้มากขึ้น จะเห็นได้จากการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ที่เข้ามาสู่กลุ่มในช่วงปี พ.ศ. 2545– 2546 ตลอดจนการที่บริษัททัวร์ได้นำนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเที่ยวชมและซื้อผลิตภัณฑ์จนถึงพื้นที่

<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 9.



ภาพที่ 72 เสื่อกะเหรี่ยง กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ที่ใช้ฝ้ายที่ย้อมจากสีธรรมชาติ



ภาพที่ 73 ผ้าพันคอ กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ที่ใช้ฝ้ายที่ย้อมจากสีธรรมชาติ  
ที่มา : เอ็มพร หาญสนามยุทธ . 2553



## 60 การจัดการธุรกิจ



ภาพที่ 74 นายสุวิทย์ คุณกิติ รัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ



ภาพที่ 75 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอ ณ กรุงเทพมหานคร  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว, 2552



ภาพที่ 76 จัดนิทรรศการออกร้าน ณ ตึกจัสมิน สุขุมวิท กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2554



ภาพที่ 77 จัดนิทรรศการออกร้าน ณ ตึกจัสมิน สุขุมวิท กรุงเทพฯ  
พร้อมการแสดงดนตรีกะเหรี่ยง  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว . 2554



## 62 การจัดการธุรกิจ

ปี พ.ศ. 2547 จนถึงปัจจุบันได้มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอต่างในงานนิทรรศการต่าง ๆ ในอำเภอคอยเต่า เช่น งานตลาดนัดภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอคอยเต่า งานมหกรรมของดีคอยเต่า



ภาพที่ 78 การจัดนิทรรศการผลงานผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยง  
ในงานตลาดนัดภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอคอยเต่า



ภาพที่ 79 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอในงานจัดงานตลาดนัดภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอคอยเต่า  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ .2554



ในด้านการตลาด ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มจะส่งขายไปตามร้านค้าต่าง ๆ กระจายอยู่ทั่วจังหวัด เชียงใหม่ 10 กว่าแห่ง โดยมีกฎเกณฑ์ที่ถือปฏิบัติคือ จะไม่ส่งสินค้าที่เหมือนกันให้กับร้านค้าบริเวณ ใกล้เคียงกัน เพื่อป้องกันการขายตัดราคากันเอง ถือเป็นมารยาทในการติดต่อค้าขาย สำหรับสินค้าที่เป็นที่ต้องการของชาวต่างประเทศคือ ผ้าม่าน ผ้าคลุมเตียง ผ้าฝ้ายเนกประสงค์ที่ย้อมจากสีธรรมชาติ



ภาพที่ 80 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอ ประเภท ผ้าม่าน ผ้าคลุมเตียง และผ้าฝ้ายเนกประสงค์ที่ย้อมจากสีธรรมชาติ  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว . 2554

ปัจจุบันกลุ่มทอผ้ามีแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ดังนี้

1. ที่ทำการ กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว บ้านเลขที่ 253 หมู่ที่ 3 ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่
2. ร้านเสื่อนฝ้ายด้ายงาม อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
3. ร้านสุนทรี อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
4. คุณคาน แกลลอรี่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
5. ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชาวเขา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่<sup>1</sup>

<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 10.



## 64 การจัดการธุรกิจ



ภาพที่ 81 ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอกระเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว



ภาพที่ 82 ผลิตภัณฑ์ผ้าทอกระเหรี่ยงบ้านหลายแก้วที่จำหน่าย  
ณ ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอกระเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว  
ที่มา : เอี่ยมพร หาญสนามยุทธ . 2554



ภาพที่ 83 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ณ ร้านเอือนฝ้ายด้ายงาม  
อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่  
ที่มา : เอ็มพร หาญสนามยุทธ . 2554



ภาพที่ 84 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ย้อมสีจากธรรมชาติ  
ของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว. 2551



## 66 การจัดการธุรกิจ

### ด้านการบริหารจัดการ<sup>1</sup>

เดิมกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว เป็นกลุ่มที่มีลักษณะแบบไม่เป็นทางการ เป็นการรวมตัวของสตรีในหมู่บ้านที่ใช้เวลาว่างจากการเกษตร หรือรับจ้างมาทอผ้าเพื่อใช้เอง และต่อมาเริ่มทำเป็นรายได้เสริม จนกระทั่งมีการสนับสนุนจากทางราชการเข้ามาช่วยเหลือในด้านทุน ความรู้ และเริ่มมีการจัดระบบการบริหารที่ชัดเจนในปี พ.ศ. 2536 โดยได้รับคำแนะนำ และความช่วยเหลือจากโครงการฝ้ายแกมใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในเรื่องระบบการจัดการกลุ่ม ช่องทางการจำหน่ายสินค้า และรวมทั้งการเข้ารับการฝึกอบรมเทคนิคในการทอผ้า เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้วเป็นกลุ่มอาชีพ มีการพัฒนาเป็นกลุ่มที่เป็นทางการ มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่ม การจัดทำระเบียบข้อบังคับ มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการและสมาชิกออกเป็นแต่ละฝ่าย แบ่งหน้าที่ทำงานไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมร่วมในด้านต่าง ๆ หลายกิจกรรม เช่น มีการประชุมสมาชิกเป็นประจำทุกเดือน เพื่อร่วมกำหนดทิศทางการทำงานของกลุ่ม รับทราบหรือวางแผนแก้ปัญหา การฝึกสอนสมาชิกใหม่ การร่วมเป็นตัวแทนกรรมการกองทุนที่มีอยู่ในหมู่บ้าน และในขณะเดียวกันก็ให้เป็นเวทีในการบอกเล่าเรื่องราวที่สมาชิกแต่ละคนไปศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ให้คนอื่นได้รับรู้ไปพร้อมกัน

จุดเด่นของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว คือ สมาชิกกลุ่มจะร่วมกันทำงานและพบปะกันทุกวัน และมีความสัมพันธ์กันในฐานะเครือญาติ เพื่อนบ้าน จึงมีความเข้าใจ สามัคคี และให้การช่วยเหลือเกื้อกูลกันสูง ในการประชุมสมาชิก พบว่า ระเบียบกติกาต่าง ๆ ได้รับการยอมรับเป็นอย่างดี เนื่องจากการมีส่วนร่วมในการวางระเบียบและกิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มดำเนินการ

ความสำเร็จของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว จึงเป็นผลมาจากการบริหารงานของคณะกรรมการที่มีความเข้มแข็ง มีระบบการแบ่งงานและหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ จนเกิดการยอมรับของสมาชิก ประกอบกับการที่สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการประชุม การร่วมคิด ร่วมวางแผน แก้ปัญหา ทำให้เกิดความรู้สึกในการเป็นเจ้าของร่วมในกิจการ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเกิดวินัย ความรับผิดชอบในการทำงานของสมาชิก

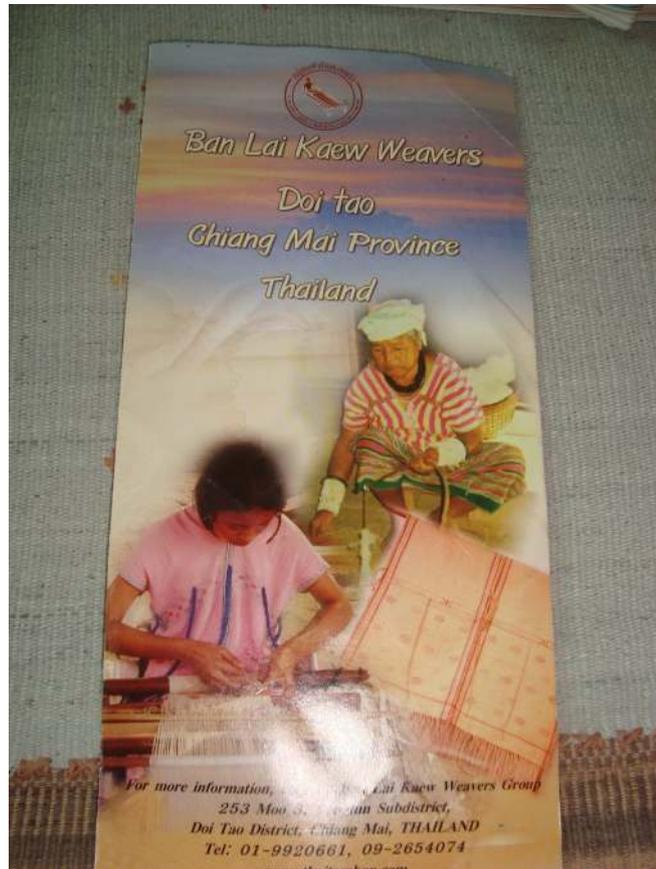
นอกจากนี้ การบริหารงานของกลุ่มที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน พบว่า เป็นกลุ่มทอผ้าที่มีการปรับตัวและพัฒนาสูง จะเห็นได้จากการพร้อมที่จะเรียนรู้และรับฟังข้อคิดเห็นด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพ่อค้า นักวิชาการ ลูกค้า สมาชิก ฯลฯ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการตลาด จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ

<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 10.



กระบวนการต่อเนื่องของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว<sup>1</sup>

1. กลุ่มมีการส่งเสริมให้สมาชิก คนในชุมชน และหมู่บ้านใกล้เคียงปลูกฝ้ายเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบ โดยทางกลุ่มเป็นผู้รับซื้ออย่างยุติธรรม เพื่อลดปัญหาการขาดวัตถุดิบและลดต้นทุนในการจัดซื้อวัตถุดิบ ตลอดจนก่อให้เกิดรายได้เสริมแก่สมาชิกและเกษตรกรผู้ปลูก
2. คณะกรรมการ มีการวางมาตรการกำหนดราคาสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับต้นทุน ภาวะการณ์ตลาดที่ต้องแข่งขัน ภาวะเศรษฐกิจ กลุ่มลูกค้า โดยศึกษารอบด้าน
3. จัดประชาสัมพันธ์ โดยใช้สื่อในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ หนังสือพิมพ์ ข่าวสด นิตยสารต่าง ๆ เช่น ห้างไทย ชิวจิต ปฏิทิน เอกสารเผยแพร่รูปแบบสินค้า เพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีแก่ตัวผลิตภัณฑ์และสร้างตลาดใหม่ ๆ

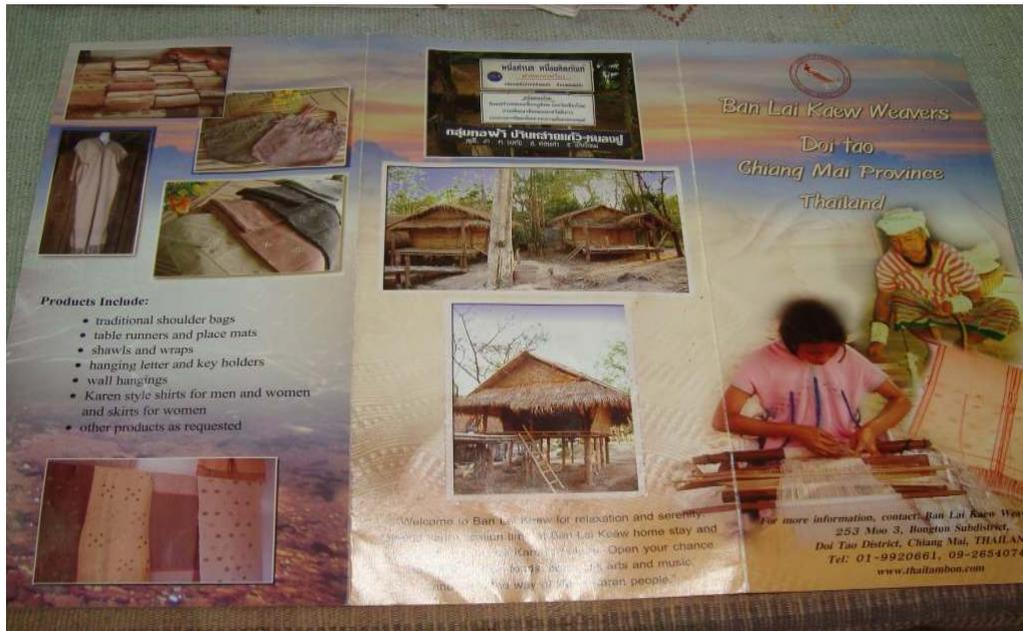


ภาพที่ 85 แผ่นพับการประชาสัมพันธ์ของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว. 2554

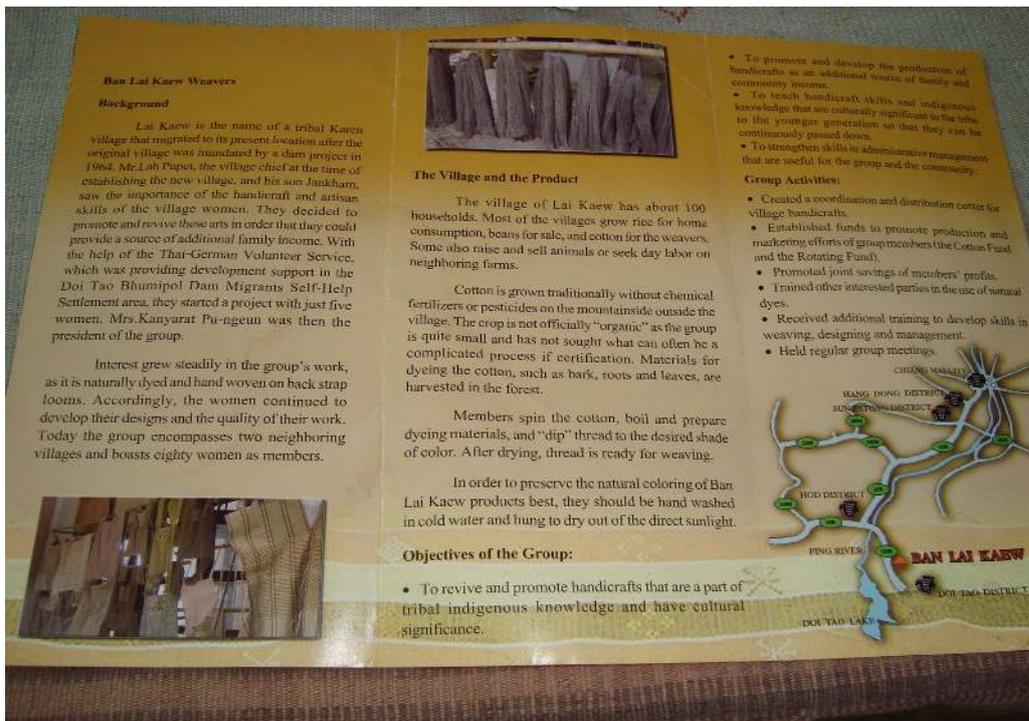
<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 11.



# 68 การจัดการธุรกิจ



ภาพที่ 86 แผ่นพับประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ผ้าทอของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว



ภาพที่ 87 แผ่นพับประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ย้อมด้วยสีธรรมชาติ  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว. 2554





## 70 การจัดการธุรกิจ



ภาพที่ 90 จัดนิทรรศการในงานมหกรรมของดีดอยเต่า



ภาพที่ 91 จำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือในงานมหกรรมของดีดอยเต่า  
ที่มา : เอ็มพร หาญสนามยุทธ . 2554



ภาพที่ 92 ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลกลุ่มผู้ทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ กะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว  
ในหนังสือนิตยสาร ชีวจิต และหนังสือพิมพ์ข่าวสด  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว. 2553

#### หน่วยงานที่สนับสนุน

1. นิคมสร้างตนเองเขื่อนภูมิพลคอยเต่า
2. โครงการฝ้ายแกมไหมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. โครงการศึกษาผู้ทำการผลิตที่บ้านภาคเหนือ
4. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอคอยเต่า
5. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอคอยเต่า
6. สภาเกษตรกรไทยจังหวัดเชียงใหม่
7. กรมสวัสดิการสังคมความมั่นคงของมนุษย์
8. ชาวต่างประเทศ (เชื้อที่ดินบริจาต จากประเทศแคนาดา)
9. องค์การบริหารส่วนตำบลบงตัน
10. บริษัทไทยคราฟี่ กรุงเทพฯ
11. สหกรณ์นิคมคอยเต่า อำเภอคอยเต่า<sup>1</sup>

<sup>1</sup> กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว, ข้อมูลกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว หมู่ที่ 3 ตำบลบงตัน อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่, หน้า 23.



## 72 การจัดการธุรกิจ

### ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน<sup>1</sup>

1. การตลาดที่ยังจำกัดอยู่ในวงแคบ และมีตลาดต่างประเทศเพียงตลาดเดียว คือ ประเทศญี่ปุ่น และคนไทยบางส่วน
2. คณะทำงานยังไม่ค่อยมีความรู้ในเรื่องของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนใหญ่จะมีความรู้ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แต่ปัจจุบันมีการส่งบุตรหลานไปเรียนต่อเพื่อมาสืบทอดและพัฒนากลุ่มทอผ้าต่อไป
3. เวลาที่มีผู้สนใจมาศึกษาดูงานหรือสถานศึกษาต่าง ๆ มาดูงาน ยังขาดอุปกรณ์ในการนำเสนอข้อมูล เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจกเตอร์ ขาดสถานที่ วัสดุอุปกรณ์สำนักงานในการอำนวยความสะดวก เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ห้องน้ำ เป็นต้น
4. การจัดเก็บเอกสาร ยังจัดเก็บไม่เป็นระบบ
5. ขาดการสนับสนุนงบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ทางกลุ่มทอผ้าจึงต้องหางบประมาณสนับสนุนจากกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและนอกประเทศ
6. ผู้นำในชุมชนไม่เข้าใจการบริหารจัดการ ไม่ค่อยสนใจในการทำงาน และขาดความรู้ความสามารถ



ภาพที่ 93 นักท่องเที่ยวต่างประเทศให้ความสนใจในการฝึกทอผ้าด้วยกี่เอว  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากระเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว, 2554

<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 24.



ความต้องการของกลุ่มผ้าต่อหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ<sup>1</sup>

1. เข้ามาพัฒนาร่วมกัน เป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชนให้คนรุ่นหลังอย่างจริงจังและจริงใจ
2. สร้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้เข้ากับวิถีชุมชน
3. อยากให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนอย่างเป็นทางการ และมีความต่อเนื่อง



ภาพที่ 94 นักเรียนโรงเรียนบ้านบงต้นศึกษาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับผ้าทอภายในท้องถิ่นของตนเอง  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว. 2555



ภาพที่ 95 นักเรียนโรงเรียนดอยเต่าวิทยาคมศึกษาแหล่งเรียนรู้ผ้าทอกระเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว  
ที่มา : กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว. 2553

---

<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 24.



ภาพที่ 96 เยาวชนในหมู่บ้านหลายแก้วฝีกทอผ้ากี่เอว  
ที่มา : เอ็มพร หาญสนามยุทธ . 2553

#### แผนการดำเนินงานต่อไป

1. ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งศึกษาดูงานอย่างมีคุณภาพ
2. ให้บริการที่พัก อำนวยความสะดวกต่อผู้มาศึกษา ทั้งนิสิต นักศึกษา ชาวต่างประเทศ
3. สร้างรายได้ให้แก่เยาวชน ชุมชนหมู่บ้าน โดยการท่องเที่ยวศูนย์การเรียนรู้อย่างถาวร

#### สรุป

ณ วันนี้ กลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่ง (แปลง 8) และกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ยังไม่หยุดนิ่ง พวกเขายังคงออกไปศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านพัฒนาวัตถุดิบ การออกแบบผลิตภัณฑ์ การตลาด และความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ตามหน่วยงานต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหมู่บ้านของตนเอง รวมทั้งขยายผลไปสู่เยาวชนรุ่นใหม่ เข้ามามีส่วนร่วมในการสานต่อ อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีเกี่ยวกับผ้าทอ ให้คงอยู่กับอำเภอคอยแต่ต่อไป

---

<sup>1</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 24.



แบบทดสอบหลังเรียน เล่มที่ 8 เรื่อง การจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอद्यเต่า  
สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว สาระที่ 4 การอาชีพ  
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5  
โรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง ข้อสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ ให้นักเรียนเลือกกากบาท (X) ทับข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียง  
ข้อเดียว ข้อละ 1 คะแนน รวม 10 คะแนน เวลาสอบ 10 นาที

1. ในระยะการพัฒนา ปี พ.ศ. 2542 กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ได้รับการสนับสนุนจาก  
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอคอยเต่าในเรื่องใด  
ก. การตลาด  
ข. การบัญชี  
ค. การทำบรรจุภัณฑ์  
ง. การบริหารและจัดการกลุ่ม
2. ประธานกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้วปัจจุบันคือใคร  
ก. นายหล้า ปู่เป็ด  
ข. นายจันทร์คำ ปู่เป็ด  
ค. นางกัญญารัตน์ ปู่เป็ด  
ง. นางรุ่งพาวรรณ สุขแบะ
3. กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ได้รับการสนับสนุนเกี่ยวกับเรื่องการออกแบบลวดลายและ  
เทคนิคการย้อมสีโดยใช้วัสดุจากธรรมชาติ จากหน่วยงานใด  
ก. กลุ่มอาสาสมัครไทย-เยอรมัน  
ข. สำนักงานพัฒนามชุมชนอำเภอคอยเต่า  
ค. นิคมสร้างตนเองเขื่อนภูมิพลคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่  
ง. สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. ผู้ที่ทำหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และด้านการตลาดของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยง  
บ้านหลายแก้วคือใคร  
ก. นายหล้า ปู่เป็ด  
ข. นางกัญญารัตน์ ปู่เป็ด  
ค. นายจันทร์คำ ปู่เป็ด  
ง. นางประนอม ปู่หล้า



## 76 การจัดการธุรกิจ

5. ข้อใด ไม่ใช่ ผลจากแนวทางพัฒนากระบวนการผลิตภูมิปัญญาสิ่งทอเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับคุณภาพของกลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่ง (แปลง 8)
- ก. การใช้โปรแกรม Java Weave ในการออกแบบลวดลายผ้า
  - ข. วิธีการจกผ้าให้เร็วขึ้นคือการทำกรเก็บลายเข้าเขา
  - ค. การย้อมสีของเส้นฝ้ายโดยใช้สีย้อมจากธรรมชาติจากเดิมที่ใช้การย้อมสีจากเคมี
  - ง. เป็นศูนย์การเรียนรู้และถ่ายทอดภูมิปัญญาการทอผ้าให้แก่เยาวชนและผู้สนใจ
6. ข้อใด ไม่ใช่ ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว
- ก. ขาดหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน
  - ข. ขาดแคลนบุคลากรในการทอผ้า
  - ค. ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
  - ง. ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญในด้านการบริหารจัดการกลุ่ม
7. ประธานกลุ่มทอผ้าทอผ้าจากบ้านซ่ง (แปลง 8) ปัจจุบันคือใคร
- ก. นางพนิดา สารระติ
  - ข. นางแสงเดือน เปี้ยตัน
  - ค. นางปราณี คำยา
  - ง. นางสุธิดา แสงวัง
8. ข้อใด ไม่ใช่ จุดอ่อนของชุมชนบ้านซ่งแปลง 8
- ก. ขาดแคลนเงินทุน
  - ข. ส่วนใหญ่สมาชิกทอขายพื้นบ้านไม่ได้
  - ค. เวลาที่ใช้ในการทอผ้าไม่สม่ำเสมอ ไม่มีความต่อเนื่อง เนื่องจากส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง
  - ง. กี่ทอผ้าที่ชาวบ้านใช้เป็นกี่ปื้นบ้านซึ่งมีขนาดเล็ก ฟืมที่ใช้จึงมีขนาดหน้าแคบ จึงทอผ้าที่ไม่ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด
9. กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว ได้ริเริ่มก่อตั้งจดทะเบียนขึ้นครั้งแรกเมื่อใด
- ก. พ.ศ. 2537
  - ข. พ.ศ. 2541
  - ค. พ.ศ. 2543
  - ง. พ.ศ. 2544



10. ข้อใด ไม่ใช่ หลักการผลิตผ้าทอของนางแสงเดือน เปี้ยตัน กลุ่มทอผ้าจากบ้านซ่ง (แปลง 8)
- ก. ผลิตผ้าทอที่ย้อมจากสีเคมี
  - ข. ผลิตผ้าทอตามความนิยมของตลาด
  - ค. ผลิตผ้าทอแบบโบราณ โดยศึกษาลวดลายและสีสันทนของผ้าทอคอยแต่ในอดีต
  - ง. ผลิตผ้าทอตีนจกโดยใช้เทคนิคสมัยใหม่ ผสมผสานกับลวดลายผ้าจากแหล่งอื่น ๆ



## 78 การจัดการธุรกิจ

### บรรณานุกรม

- กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว. (2547). เอกสารข้อมูลตำบลพัฒนาดีเด่น อำเภอดอยเต่า ปี 2547 ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการพัฒนวิสาหกิจชุมชน ดีเด่น/เศรษฐกิจแบบพอเพียง. เอกสารอัดสำเนา.
- กลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว. (2553). ข้อมูลกลุ่มทอผ้ากะเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว หมู่ที่ 3 ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่. เอกสารอัดสำเนา.
- แก้วกุดั่นและโมกหลวง. (นามแฝง) (2555) “เส้นไหม ใยฝ้าย ลวดลายบนผืนผ้า.” นิตยสารหญิงไทย.38(903) : 202-203
- สภาวัฒนธรรม อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่. (2548). เอกสารสืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่นอำเภอดอยเต่า. สภาวัฒนธรรมอำเภอดอยเต่า.
- ศิริพิชญ์ เหลืองสุวรรณ (2553). โครงสร้างการทอและผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.nokweedplus.com/> 25 มกราคม 2554
- แสงเดือน เปี้ยตัน. (2545). เอกสารประกอบการพิจารณาการคัดเลือกศิลปินดีเด่น งานช่างฝีมือด้านการทอผ้าพื้นเมือง ของนางแสงเดือน เปี้ยตัน\* อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ . เอกสารอัดสำเนา
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่. (ธันวาคม 2553). “ภาพรวมหัตถกรรมผ้าและผลิตภัณฑ์ผ้าจังหวัดเชียงใหม่,” ศูนย์บริการข้อมูลการค้าการลงทุน จังหวัดเชียงใหม่. : 1-2 (ออนไลน์). แหล่งที่มา : [http://www.tisccm.moc.go.th/group2\\_1\\_view7.php](http://www.tisccm.moc.go.th/group2_1_view7.php). 20 มกราคม 2554.
- อัจฉรา สโรบล. (2549). ภูมิปัญญาสิ่งทอดอยเต่ากับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวล้านนาใต้. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

“



ผู้ให้ข้อมูล

1. นางสาวเดือน เปี้ยตัน อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าเตื่อ อำเภอดอยเต่า จังหวัด เชียงใหม่
2. นายจันทร์คำ ปู่เป็ด อายุ 36 ปี บ้านเลขที่ 253 หมู่ที่ 3 ตำบลบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัด เชียงใหม่



## ประวัติผู้เรียบเรียง



ชื่อ-สกุล

ว่าที่ร้อยตรีหญิงเอี่ยมพร หาญสนามยุทธ

วุฒิการศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม

มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสิริมังคลานุสรณ์

อนุปริญญา (อศศ.) วิชาเอกบริหารธุรกิจ วิทยาลัยครูเชียงราย

ปริญญาตรี (คบ.) วิชาเอกธุรกิจศึกษา วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์

ปริญญาตรี (ศษ.บ.) วิชาเอกวิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ปริญญาโท (ศษ.ม.) วิชาเอกอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

## ประวัติการรับราชการ

11 กรกฎาคม 2537

ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงราย

9 พฤศจิกายน 2538

ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 26  
จังหวัดลำพูน

1 สิงหาคม 2545

ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม อำเภอดอยเต่า  
จังหวัดเชียงใหม่

1 เมษายน 2547

ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม อำเภอดอยเต่า  
จังหวัดเชียงใหม่

1 ตุลาคม 2547

ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม อำเภอดอยเต่า  
จังหวัดเชียงใหม่

1 ตุลาคม 2549

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ อันดับ คศ.2  
โรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่



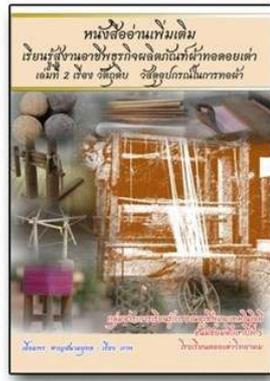
## ประสบการณ์ทำงาน

- 2551-2553 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่
- 2549-ปัจจุบัน รับผิดชอบงานห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

## เกียรติประวัติ

- 30 กันยายน 2545 ครูแกนนำ ปฏิรูปการเรียนรู้ จากกรมสามัญศึกษา
- 29 ธันวาคม 2548 ครูต้นแบบโรงเรียนในฝัน โรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านการประเมินจากคณะกรรมการโครงการระดับชาติ
- 16 มกราคม 2549 ครูผู้จัดกิจกรรมดีเด่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เนื่องในวันครู ประจำปีการศึกษา 2548 จากโรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม
- 16 มกราคม 2550 ครูดีเด่นด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง จากโรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม
- 16 มกราคม 2552 ครูผู้จัดการสอนอย่างมีประสิทธิภาพกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จากโรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม
- 16 มกราคม 2553 ครูดีเด่นด้านไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ เนื่องในวันครู ประจำปีการศึกษา 2552 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5
- 13 กันยายน 2553 ครูดีเด่นด้านวิชาการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จากโรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม
- 26 ตุลาคม 2553 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ดีเยี่ยม ประจำปีการศึกษา 2554 จากโรงเรียนคอยเต่าวิทยาคม
- 8 กรกฎาคม 2554 ครูผู้สอนดีเด่น ประจำปี 2554 จากสำนักงานครุสภาเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5





หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรียนรู้ฐานอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอद्यเต่า มีทั้งหมด 8 เล่ม เป็นหนังสือที่ใช้อ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่อง อาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอद्यเต่า ซึ่งจะให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่อง ประวัติของอำเภอดอยเต่า ความเป็นมาของผ้าทอในอำเภอดอยเต่า วัสดุ อุปกรณ์ในการทอผ้า เอกลักษณะและลวดลายผ้าทอद्यเต่า ผลิตภัณฑ์ผ้าทอद्यเต่า กระบวนการเรียนรู้ฐานอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอกระเหรี่ยงบ้านหลายแก้ว กระบวนการเรียนรู้ฐานอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองบ้านแปลง 8 ภูมิปัญญาท้องถิ่นผ้าทอद्यเต่า และการจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอद्यเต่า

จึงเหมาะสำหรับบุคคลทั่วไป ที่มีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอद्यเต่า และนอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า ฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งจะเป็พื้นฐานให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ เห็นคุณค่าของงานอาชีพธุรกิจผลิตภัณฑ์ผ้าทอद्यเต่า ร่วมอนุรักษ์สืบทอดการทอผ้าของอำเภอดอยเต่าไว้เป็นมรดกของชาติต่อไป

